

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkami świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł. Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonentowie bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia; ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów kilkurazowe po 6 centów od miejsca 1 wiersza.

Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencye anonsów; we Francyi w Paryżu wyłącznie agencya p. A. d. a. m. Ru. Clement 4.

Zaproszenie do przedpłaty.

Przedpłata na *Gazetę Lwowską* wynosi rocznie (od 1go stycznia do końca grudnia) w miejscu 12 zł., pocztą 16 zł.; półrocznie (od 1go stycznia do końca czerwca) w miejscu 6 zł., pocztą 8 zł.; ćwierćrocznie (od 1go stycznia do końca marca) w miejscu 3 zł., pocztą 4 zł.; miesięcznie (od 1go do końca każdego miesiąca) w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct.

Prenumeratorowie roczni lub półroczni, (którzy prenumerują od 1go stycznia do końca grudnia, lub od 1go stycznia do końca czerwca) otrzymują *Przewodnik naukowy i literacki*, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, bezpłatnie; ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą: pierwsi 75 ct. drudzy 30 ct. *Przewodnik*, prenumerowany osobno, kosztuje rocznie 4 zł., półrocznie 2., ćwierćrocznie 1 zł.

W celu ustalenia nakładu prosimy o wczesne nadsyłanie prenumeraty.

Redakcyja „Gazety Lwowskiej”, pragnąc wprowadzić w dziale fejetonowym jak największą rozmaitość i utrzymać go na wysokości, odpowiadającej wymaganiom czytelników, pozawiażywała liczne stosunki z pierwszorzędnymi pisarzami polskimi i uzyskała od nich zaszczytne przyrzeczenie współpracownictwa. Oto szereg autorów, których prace: powieści, nowele, szkice, obrazki, w krótkich po sobie odstępach zamieszczane będą w roku przyszłym w fejetonie „Gazety”: Aer, Alces, Bliziniński, Piotr Jaxa Bykowski, dr. Antoni J., Zygmunt Kaczkowski, Jan Lam, Edward Lubowski, B. Prus (Głowacki), Walery Przyborowski, Z. Sarnecki, Sewer, L. Tetomir, A. Wilczyński, Zacharyasiewicz.

W pierwszej połowie stycznia 1885 rozpoczniemy druk powieści historycznej z czasów wojen szwedzkich Wal. Przyborowskiego pod tytułem:

Rycerz Mora.

W „Przewodniku naukowym i literackim”, dodatku bezpłatnym do „Gazety Lwowskiej”, ebook rozpraw i szkiców historycznych Kazimierza Jarocheńskiego, dr. L. Kubali i

innych pierwszorzędnych pracowników na polu historii i literatury, zamieszczać będziemy wyjątki z pamiętników słynnego Maurycego Augusta Beniowskiego, ułożone i opracowane przez Piotra Jaxę Bykowskiego

CZEŚĆ URZĘDOWA

Jego ces. i król. Apost. Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 6 stycznia b. r. szefowi sekcji w ministerstwie skarbu, Benjaminowi Possanner v. Ehrenthal, w uznaniu jego długoletniej wiernej i skutecznej działalności służbowej, nadać najmiłościwiej order żelaznej korony drugiej klasy z uwolnieniem od taksy.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 20 grudnia 1884 najmiłościwiej zatwierdzić wybór: Władysława Czajkowskiego, właściciela dóbr Medwedowce, na prezesa, a dr. Edwarda Krzyżanowskiego, prywatnego lekarza w Buczaczu, na zastępcę prezesa buczackiej rady powiatowej, — zaś Edmunda Lityńskiego, właściciela dóbr Litwinów, na prezesa, i Kazimierza Zaręby, dzierżawcy Uhrnowa, na zastępcę prezesa rady powiatowej w Podhacach.

Według uwiadomienia c. k. starostwa żywieckiego z 21 grudnia b. r. l. 16.676, zaraza płuena u bydła panuje w sposób groźny w kilku węgierskich miejscowościach na pograniczu tamt. powiatu i ztamtąd zaraza ta zawleczoną została do dwóch miejscowości pow. żywieckiego: Glinki i Rycerki. Wskutek tego, w myśl §. 5 ogólnej ustawy o chorobach stadnych z r. 1880. Dz. p. p. Nr. 35 i 35, zabrania się przez całą długość granicy powiatu żywieckiego wprowadzania bydła, mięsa surowego i wszelkich innych produktów zwierzęcych surowych, nawozu paszy suchej, podściółki i wszelkich takich przedmiotów, z którymi zarodki zarazy mogłyby być przyniesione, z tamtejszego pogranicza węgierskiego do kraju

Co się podaje do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.
Lwów, dnia 2 stycznia 1885.

Ogłoszenie.

Z końcem grudnia 1884 r. było w obiegu na zasadzie ustaw z dnia 24 grudnia 1867 r. (Dz. u. p. nr. 3 z r. 1868) i z dnia 1 lipca 1868 (Dz. u. p. nr. 84):

A. Według rejestrów prowadzonych w uprzyw. austriacko-węgierskim banku narodowym, a obecnie sprawdzonych:

Udziałowych przekazów hipotecyjnych, a mianowicie:

a) opiewających na monetę konwencyjną zł. 10.850, t. j. w wal. austr. 11.392 zł. 50 ct.

b) opiewających na w. a. 57.738.950 zł.

Razem 50

B. Wydanych z zamknięcia przez obie komisje kontroli not państwa, a mianowicie:

jednorońskich 70.679.942
pięciorońskich 121.135.430
pięćdziesięcioroń. 162.432.700 zł. ct.

razem 354.248.072 --

w ogóle 411.998.414 50

Wiedeń, 5 stycznia 1885.

Z komisji Rady państwa dla kontroli długów państwa.

Dr. Franciszek Szrom.
prezydent.

Jan Gögl
członek komisji.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 10 stycznia.

Włoski minister spraw zagranicznych, zająwszy w polityce kolonialnej, a przedewszystkiem w kwestyi egipskiej, odmienne od innych mocarstw, przyjaźniejsze Anglii, stanowisko, utrudnił sobie wielce własną pozycję w kraju. P. Mancini odstą-

pieniem, lubo nie był jaskrawem, od solidarności z resztą mocarstw Europy wobec aspiracyj angielskich w Egipcie, rozbudził we Włoszech fałszywe nadzieje i błędne mniemanie, iż Włochy są już dość silne, ażeby stanąć do współzawodnictwa w zdobyciach kolonialnych. Najwymowniej świadczą o tem usposobieniu Włoch dzienniki tamtejsze, wszystkich niemal odcieni, które ponownie rozpoczęły z wielką natarciwością domagać się, ażeby rząd wniósł się do spraw w Afryce, ażeby tam, gdzie wszystkie mocarstwa coś zyskują, znalazły i Włochy odpowiedni udział. Wychodzą one wszystkie z tego punktu widzenia, że Włochy, jako mocarstwo pierwszorzędne, powinny się starać o posiadłości zamorskie, i nie mogą przypatrywać się bezczynnie, jak inni korzystają ze zdobyczy, od których Włochy są wykluczone.

Że p. Mancini obrał nietrafną drogę, budząc fałszywe nadzieje przez zajęcie dwuznacznego stanowiska jedynie dla pozoru samodzielności Włoch, świadczy o tem własny półurzędowy organ ministerstwa włoskiego, który obecnie musi zażegnawać wywołaną burzę i poświęcać tej sprawie artykuły specjalne dla udowodnienia, że Włochy nie mają sił dostatecznych do prowadzenia polityki kolonialnej na własną rękę. Być może, iż usiłowanie to powstrzymania aspiracyj przedczesnych podziała skutecznie i wytrzeźwi przynajmniej umiarkowańsze we Włoszech frakcyje, ale jest rzeczą co najmniej wątpliwą, czy zdoła odwrócić całkowicie myśli zwrócone w jednym kierunku i powstrzymać nowe ataki opozycji przeciw gabinetowi. Świadczy o tem niezawisła prasa włoska, która zapatrywania swoje, wypowiedane od dawnego czasu, bez żadnego ze stron kompetentnych zaprzeczenia,

PRZYCZYNEK

do życiorysu Antoniego Malczewskiego.

Kto się zajmuje polską literaturą, musi uczuć na każdym niemal kroku dotkliwy brak wyczerpujących życiorysów pisarzy, których dzieła mogą być dokładnie zrozumiane i wiernie ocenione jedynie po wyjaśnieniu ich genezy. Wszyscy pierwszorzędni poeci ostatniego okresu naszej literatury, wyjąwszy jednego Bohdana Zaleskiego, zeszli już ze świata, a ich biografie pozostawiają dotąd tak wiele do życzenia, że częstokroć nie znamy wcale warunków, wśród których ten lub ów utwór ich powstał, a temsamem i należycie zrozumieć go nie jesteśmy w stanie. W najnowszych czasach zajęto się wydawnictwem korespondencyj trzech najcenniejszych poetów: Mickiewicza, Słowackiego i Krasińskiego. Ale pomimo starań wydawców, nie powiodło im się skompletować zupełnie tych zbiorów. W korespondencyi np. Mickiewicza znajdują się lata całe, z których parę listów zaledwie posiadamy.

O ileż trudniej dzisiaj zebrać dokładny materiał do biografii Antoniego Malczewskiego! Bo też mało mamy poetów, których życie byłoby tak nieznanne, jak Malczewskiego. O wydaniu korespondencyi mowy być nie może. Listy, pisane do niego, spłonęły zapewne wówczas, gdy poeta palił papiery swoje przed śmiercią, ze względów podobno politycznych. Z listów, przezeń pisanych do różnych osób, wydano zaledwie trzy z lat 1822 i 1823.

Oprócz tych, zachowała się tylko wieść o listach do szambelana Skibickiego; ale dotąd nie zostały one wydane.

Obok listów, służy jako materiał biograficzny kilka wiadomości niedokładnych, krótkich, jak: Cezarego Biernackiego, list Zofii Rucińskiej do Wojcieckiego, list Józefa hr. Załuskiego, pamiętnik Fr. Kowalskiego, wspomnienia kolegi z czasów krzemienieckich — oto i wszystko.

Opracowania, oparte na powyższych materiałach, nie dostarczają nowych szczegółów do życiorysu. Na podstawie tak nieobfitych źródeł, życie poety odtwarzać można jeno fragmentarycznie.

Antoni Malczewski należał do ludzi nader hojnie obdarzonych od natury. Urodzony w r. 1792 w domu zamożnych i rozległe posiadającym stosunki rodziców, rozpoczął już w r. 1803 nauki w szkole pow. krzemienieckiej*). Gdy w r. 1805 zamieniono tę powiatową szkołę na gimnazjum wołyńskie, Malczewski wstąpił już do klasy czwartej, którą ukończył odznaczony medalem. I w następnych klasach celował również w naukach. Przeznaczony do służby wojskowej, oddawał się z osobliwą pilnością naukom matematycznym i zjednał sobie szczególne względy Józefa Czecha, profesora matematyki. Jak się prócz tego wszechstronnie kształcił, przekonujemy wykaz udzielanych mu przedmiotów w czasie pobytu w krzemienieckim liceum i ciekawy rękopis, znaj-

*) Skąd wziął Chodzkiewicz (Bluszcz XIV. 274) wiadomość o uczęszczaniu przedtem do szkoły w Dubnie — nie wiadomo. Tak powyższy fakt, jakoteż wiele następnych, opiera się na świadectwie Czackiego, które poniżej przytaczam.

dujący się w bibliotece Ossolińskich następującej osnowy:

JPan Antoni Malczewski przybył w roku 1803 do Krzemienia, kiedy jeszcze była szkoła powiatowa. Gdy w roku 1804 dnia 1 października otworzyłem gimnazjum wołyńskie, JP. Malczewski został uczniem tej celniejszej szkoły. W roku 1806 z czwartej klasy odebrał medal. W każdym roku szczególniejszą otrzymał pochwałę. Cień nagany jego nie dotknął. Był przykładem postępowania dobrego, innych celował uczniów w naukach, i z chlubą dla tej szkoły był uczniem, któremu pierwszeństwo zgodne zdanie władzy szkolnej, profesorów, metrów i uczniów samych przyznało. Uczył się nauk: języka łacińskiego, francuskiego, niemieckiego, greckiego, angielskiego, nauki moralnej, geografii, arytmetyki, geometrii, trygonometrii, algebry, logiki, matematyki wyższej, rachunku dyferencyjnego i integralnego, historii starożytnej, nowożytnej, wymowy, fizyki, prawa przyrodzonego, prawa politycznego, ekonomii politycznej, prawa narodów, literatury polskiej, chemii, historii naturalnej; i w tych wszystkich naukach wielki uczynił postęp. Nadto doskonalił się w talentach, jako to: w rysunkach, w rysunkach topograficznych, w fechtowaniu, w jeźdźeniu na koniu, w tańcowaniu; i z nich również wielki odniósł pożytek. Ten młodzian nadziei wychodzi z gimnazjum po skończonych naukach, imię jego zachowuje się z prawdziwym szacunkiem w księdze uczniów. Z przekonania polecam go wszystkim władzom, jako młodego człowieka, który z prawem sercem, z najsześciwszą zdatnością przez swoje postępowanie okaże pożytki z publicznej edukacyi i dowiedzie korzyści, które uczniom ta cel-

niejsza szkoła w dozorze i ułatwieniu środków do udoskonalenia serca i rozszerzenia władzy rozumu udziela. Obdarzony medalem, zasłużył sobie w rok na odnowienie tego zaszczytu, zawsze uważany będzie w szkole krzemienieckiej za ucznia, którego wspomnienie jest i będzie miłym: ma prawo do pomocy mojej i urzędników edukacyjnych, jeżeli jej potrzebować będzie i zawsze mundur nosić mu jest wolno.

Ten list świadczy, urzędownie wydany, podpisem ręki mojej przy wyciśnięciu pieczęci wołyńskiego gimnazjum stwierdzam. Dan w Krzemieniu. Tysiąc ósmset jedenaściego roku, dnia jedenastego miesiąca maja. Tadeusz Czacki m. p.

Po ukończeniu nauk w r. 1810, obdarzony medalem, pozostał Malczewski z powodu młodego wieku jeszcze przez rok jeden w liceum i zasłużył sobie na medal powtórnie.

Otaczała go ogólna sympatya w Krzemieniu. Lubili go zarówno profesorowie, jak koledzy. W towarzyskim życiu miał również powodzenie nadzwyczajne. Posiadał bowiem liczne zalety, jednając mu serca ludzi. Obok niepospolitych zdolności, zalecała go nader ujmująca powierzchowność i piękny charakter. „Antosko pociągał wszystkich do siebie — wyznaje jeden z kolegów Malczewskiego. — Piękny, jak anioł, blondyn, szafirowych oczu, śmiało w górę podniesionego czoła uprzejmy, słodki, swawolny, zawojował on był całą szkołę krzemieniecką. „Alle razy wypadało kogoś od kary wyprosić, czyjaś winę na siebie przyjął, jakąś nadliczbową chwilę rozrywki u przełożonych pozyskać, zawsze Antosko był naszym orędownikiem.“ Powtarzam tu z zupełną wiarą powyższe podanie kolegi Mal-

stawia dziś jako pozytywną konieczność, którą się powinien powodować rząd włoski. To domaganie się stanowczego działania w polityce kolonialnej, wywołało już było pogłoski o oziębieniu stosunków włosko-niemieckich. Jak widzimy jednak z organów półrządowych gabinetu włoskiego, p. Mancini nie miał nigdy intencji występowania czynnie i samodzielnie w sprawach kolonialnych, ale chciał tylko uspokoić natarciwą opinię publiczną, przybierając pozór, jakoby miał zamiar rozpocząć działanie. Obecnie zaś, gdy pozór ten wzięto za rzeczywisty stan rzeczy, organ ministerstwa nawoływać musi najwyraźniej do odwrotu i umiarkowania, a rozważając ostatnie dzieje polityki kolonialnej całej Europy, podnosi z naciskiem, że do działania skutecznego potrzeba koniecznie świadomym być odpowiedzialności i posiadać w kraju stronictwa zjednoczone a nie rozbite na frakcje. Powodzenie polityki kolonialnej Niemiec nie jest przypadkiem, wynika ono bowiem z trzech głównych warunków, a mianowicie: długich a rozważnych przygotowań, szybkości w działaniu w porze stosownej, i energii, czego właśnie Włochom brakuje.

Sprawy krajowe.

(Galicjskie szkoły średnie na początku roku szkol. 1884/5.)
(Dokończenie.)

Prawie każde gimnazjum ma oprócz klas głównych także paralelki. Stosownie do liczby uczniów nierówno też rozdzielają się paralelki na poszczególne gimnazja. Żadnej paralelki nie mają tylko dwa gimnazja: w Buczaczu i Samborze, po jednej paralelce mają cztery gimnazja (Brzeżany, Jarosław, Wadowice, Złoczów), po dwie paralelki mają cztery gimnazja (Bochnia, Drohobycz, Sanok i Stryj), po trzy paralelki równie cztery gimnazja (Brody, Jasło, Kołomyja i gimnazjum akademickie we Lwowie), pięć paralelek jest w trzech gimnazyjach (Nowy Sącz, Tarnopol i gimnazjum III w Krakowie), sześć paralelek w dwóch gimnazyjach (Rzeszów i Stanisławów), siedm w dwóch gimnazyjach (Tarnów i gimnazjum św. Jacka w Krakowie), ośm w dwóch gimnazyjach (gimnazjum św. Anny w Krakowie i gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie), dziewięć w dwóch gimnazyjach (Przemyśl i gimnazjum II we Lwowie), wreszcie dziesięć paralelek w gimnazjum IV we Lwowie.

Nierówno rozdzielają się paralelki także na poszczególne klasy. Z 109 paralelek

gimnazjalnych jest 32 w klasie I, 23 w klasie II, 19 w klasie III, 12 w klasie IV, 10 w klasie V, 6 w klasie VI, 5 w klasie VII, 2 w klasie VIII. Podział klas w poszczególnych zakładach postępuje też po największej części w porządku liczb malejących, począwszy od klasy I. Z wszystkich gimnazyj, mających paralelki, tylko gimnazjum bocheńskie nie ma podzielonej klasy I (uczniów 45), chociaż klasy następujące: II i III, z powodu większej liczby uczniów, są podzielone. W niektórych zakładach przerywa się następstwo klas podzielonych: w Drohobyczu podzieloną jest klasa I i III (klasa II ma tylko 49 uczniów), w Kołomyi I, II i IV, w Tarnopolu I, II, III i V; w gimnazjum św. Jacka w Krakowie tylko klasy V i VI nie są podzielone, w gimnazjum tarnowskim są podzielone klasy I do VII z wyjątkiem klasy V. Do rzędu tych wyjątków należą także następujące dwa przypadki: w gimnazjum św. Jacka w Krakowie klasa II ma 3, a klasa I tylko 2 oddziały; w gimnazjum II we Lwowie są 3 oddziały w klasie III, 2 w klasie II. W żadnym gimnazjum klasa podzielona nie ma więcej jak trzy oddziały. Klasa I jest podzielona na trzy oddziały w 9 gimnazyjach (Przemyśl, Rzeszów, Stanisławów, Tarnopol, Tarnów, gimnazjum św. Anny w Krakowie, gimnazjum II, Franciszka Józefa i IV we Lwowie); klasa II w 4 gimnazyjach (gimnazjum św. Anny i św. Jacka w Krakowie, gimnazjum Franciszka Józefa i IV we Lwowie), klasa III w 2 gimnazyjach (gimnazjum II i IV we Lwowie). Już do klasy IV podział na trzy oddziały nie sięga. W najwyższych dwóch klasach rzadko bywa paralelki. Na 21 gimnazyj (i gimnazyj realnych) zupełnych tylko 5 (Przemyśl, Tarnopol, gimnazjum św. Jacka w Krakowie, gimnazjum II i IV we Lwowie), a 2 gimnazyja w klasie VIII (Przemyśl i gimnazjum św. Jacka w Krakowie). Wszystkie 8 klas są podzielone tylko w gimnazjum przemyskim.

Wobec tych skomplikowanych stosunków w gimnazyjach nader ubogo przedstawia się statystyka szkół realnych. Z ogólnej liczby 829 realistów jest w klasie I 209, w klasie II 158, w III 123, w IV 109, w V 84, w VI 74, w VII 72; tym liczbom uczniów odpowiadają liczby procentowe dla poszczególnych klas: 25,2 pre., 19,06 pre., 4,84 pre., 13,15 pre., 10,13 pre., 8,93 pre., 8,68 pre. Na liczbę 72 uczniów w klasie VII składa się 5 szkół realnych mających klasę VII (Jarosław, Kraków, Lwów, Stanisławów i Stryj); w gimnazyjach jest w klasie VII 900 uczniów; dwa gimnazja mają w klasie VII więcej niż 72 uczniów: gimnazjum św. Jacka w Krakowie (74) i gimnazjum II we Lwowie (74); w gimnazjum przemyskim jest więcej uczniów w klasie VIII (78).

Od roku 1875 liczba paralelek z 31 zmniejsza się stopniowo; w r. 1881 było tylko 6, w r. 1882 i 1883 ustały zupełnie. W klasie I była w r. 1883 we wszystkich szkołach realnych prawie ta sama liczba uczniów; najwięcej w Tarnopolu (50), najmniej w Stanisławowie (42). W następnym roku ustała ta zgodność liczb: w Jarosła-

wiu obniżyła się liczba uczniów klasy I na 27 we Lwowie, podniosła się na 63, wskutek czego klasa I została podzieloną. Na początku tego roku szkolnego utrzymał się podział klasy I (62 uczniów), a nadto przybyła paralelka w Krakowie (65 uczniów). W pozostających jeszcze dwóch szkołach realnych, mających klasę I, utrzymuje się frekwencja klasy I na średniej stopie: w Stanisławowie jest uczniów klasy I 43, w Tarnopolu 39. Oddziałów klasowych jest we wszystkich szkołach realnych 35 (33 klasy główne i 2 paralelki). W klasie I jest oddziałów 6, w klasie V 4, w innych klasach po 5; przypada więc w średniej mierze na każdy oddział klasy I uczniów 35, na każdy oddział klasy II 32, w klasach następujących: 25, 22, 21, 15 i 14, a w ogóle na każdy oddział klasowy w szkołach realnych w przecięciu 24 uczniów. Przy tak małych liczbach uczniów praca szkolna nauczycieli i uczniów, szczególnie w klasach wyższych, jest niewątpliwie znacznie ułatwioną. W gimnazyjach przypada w średniej mierze na każdy oddział klasowy 40 uczniów. Co do klas poszczególnych także tu maleją liczby od klasy najniższej; w każdym oddziale klasy I jest w przecięciu 46 uczniów, w klasach następujących: 43, 41, 39, 38, 36, 35, 32. (ii)

SPRAWY MONARCHII

Jak już wczoraj donieśliśmy, jeden z przewodców Młodoczechów dr. Edward Gregr stał przed swoimi wyborcami w Rudnicy i w dłuższej mowie rozwinął szczegółowo program narodowo-czeski. Mowę tę mamy dzisiaj przed sobą w obszerniejszym streszczeniu, które pozwala nam rozpatrzyć się bliżej w wywodach pomienionego deputowanego. Jako program całego narodu stawia on zabezpieczenie czeskiej narodowości, przez przyznanie jej większej wolności w Czechach w kierunku prawodawczym i administracyjnym, tj. rozszerzenie autonomii krajowej. Sprawy dotyczące języka, narodowości i rozwoju ekonomicznego Czech, winny być poruczone Sejmowi, a nie jak dotychczas Radzie państwa. Dla spraw powyższych zalicza mowa sprawy szkolne, przemysłowe i rolnicze. Do spraw tych należy dalej równouprawienie językowe i zmiana ordynacji wyborczej do Sejmu i do Rady państwa. W dalszym ciągu omawiał Gregr prawnopństwowe stanowisko Czech. Przez przystąpienie do Rady państwa uznali Czesi konstytucję grudniową *de facto*, nigdy jednak *de jure* — głównym zaś punktem programu narodowo-czeskiego winno być doprowadzenie do harmonii konstytucji z historycznym państwowym prawem czeskim. Mowa powoływał się dalej na sankcję pragmatyczną i na dyplom październikowy, w których wypowiedziane jest uznanie jednolitości i niepodzielności królestwa Czech jako odrębnego historycznego i prawnopństwowego organizmu z koronowanym królem. W końcu dr. Gregr żąda koronacji tudzież zamianowania do Rady korony rzeczywistego i odpowiedniego ministra rolnictwa. Jest to zdaniem mowy *minimum* czeskich żądań, z których nie można opuścić.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Fortyfikacye nadgraniczne rosyjskie)

Piszą do *Polit. Corres* pod d. 5 b. m.: O robotach fortyfikacyjnych pod Dubnem, w pobliżu granicy galicyjskiej krąży tak przesadne pogłoski, iż w interesie prawdy należy je sprowadzić do właściwej miary.

Wprawdzie roboty fortyfikacyjnych pod Dubnem nie zaniechano zupełnie, nie ma jednak mowy o wrzekomym gorączkowym pośpiechu.

Około 200 robotników zajętych jest w polowie robotami ziemnymi, w polowie zaś przygotowywaniem materiału budowlanego dla prac, które mają być podjęte z nastaniem cieplejszej pory roku. Okres lat 12 preliminowany pierwotnie dla wykończenia rozpoczętych robot, nie zostanie prawdopodobnie skróconym.

(W sprawie serbsko-bułgarskiego sporu.)

Z powodu zarzutów, podniesionych przez niektóre wiedeńskie i peszteńskie dzienniki, jakoby głównie intrygi agenta rosyjskiego w Sofii stały się powodem rozchwiania się pertraktacji ugodowych pomiędzy Belgradem i Sofią, pisze półrządowy *Journ. de St. Pétersbourg* co następuje:

„Czytelników naszych zdziwiła zapewne polemika telegraficzna, zawiązana między Sofią a Belgradem i zaprawiona usłużnymi komentarzami dzienników wiedeńskich i peszteńskich.

„Tymczasem chodzi o rzecz nadzwyczaj prostą. Wszyscy pragną spokojnego zażądania nieporozumień wynikłych między Serbią a Bułgarią, nieporozumień, w których miłość własna gra większą rolę, a niżeli istotne interesa. Te ostatnie właśnie wymagają, aby obadwa państwa żyły w pokoju a zgodzie i utrzymywały przyjazne stosunki; sąsiednie zaś państwa mogą im tylko doradzać taki system postępowania.

„Dla osiągnięcia tego właśnie celu, zawiązały się między interesowanymi stronami pertraktacje. Zupełne porozumienie nie jest ani możebne, ani trudne, należy tylko odrzucić na bok uprzedzenia i postąpić tak, aby interesa żadnej ze stron nie ucierpiały.

„Rząd rosyjski i przedstawiciele jego dyplomatyczni w Serbii i Bułgarii nie innego też nie doradzali i jest nadzieja, że cel ten osiągnięty zostanie. W każdym razie jest on zanadto ważny dla obu państw, iżby fantastyczne przypuszczenia dzienników miały mieć obok niego jakąkolwiek rację“.

(Artykuł generała Sobolewa.)

Piszą z Petersburga pod d. 2 b. m.: „Generałowie rosyjscy mają od dawien dawna tę słabostkę, że radziły uchodzić za znakomitych polityków. Generacya Fadejewów, Czernajewów i Skobelewów nie wymiera w armii. Najnowszym na tem polu objawem jest generał Sobolew, znany politykiem europejskim z działalności w Bułgarii, gdzie przez czas jakiś stał na czele tamtejszego gabinetu, pracując z całym zapalem nad zrusyfikowaniem księstwa. Tym razem znany Aksakow przedstawił nam w swoim organie *Rus* generała Sobolewa jako politycznego publicystę i groźnego nieprzyjaciela Anglików. I rzeczywiście też artykuł generała, umieszczony w tem piśmie, wywołał wielkie, chociaż niekoniecznie miłe wrażenie. Wrażenie to mianowicie w kołach decydujących było nawet tak ujemnem, iż pan Aksakow zniewolony był w jednym z następnych numerów do oświadczenia, że nie podziela poglądu autora artykułu, nie mógł jednak odmówić mu gościnności w swoim dzienniku, zwłaszcza, iż generał poruszył temat, bardzo ważny dla Rosyi. Generał Sobolew dodał zaś od siebie, że nie miał bynajmniej powodu ukrywać się ze swoim mi przekonaniem o środkowo-azyatyckiej kwestyi, którą zajmuje się od lat ośmiastu, i nie czuł się w tej mierze krępowany względami, które mogą być na razie decydującymi dla rządu rosyjskiego, a przedewszystkiem dla p. Giersa, pragnącego utrzymać dobre stosunki z Anglią. Generał-publicysta wzywa następnie Rosyan, aby bronili się przed tym zastępem europejskich oszczerców, który przedstawia Rosyję jako słabą, barbarzyńską i niezdolną do potężnej akcyi. Może Czarne — twierdzi generał — jest morzem rosyjskiem, a jednak jest ono na oścież otwarte, a to na szkodę Rosyi, która przeto powinna osiągnąć wrota Bosforu, aby mogła stawić skuteczny opór zapędowi nieprzyjacielskim. Zyczenie takie podziela cały naród rosyjski, a prędzej, czy później zostanie ono zrealizowane. Chodzi tylko o środki.

Dotychezas Rosyja szła na oślep mierząc w serce Turcyi, na tej atoli drodze spotykała zawsze Anglię, jako niebezpiecznego konkurenta i skutkiem tego też wszystkie jej kosztowne wojny pozostawały bez skutku. Powinniśmy przeto starać się siłą wypadków przekonać Anglików iż korzystniej jest dla nich być przyjaciółmi, niżli wrogami Rosyi. Prosta jednak droga jest trudną i kosztowną i dlatego musimy obrać inną. Należy mierzyć w samo serce nieprzyjaciela, a tem dla Anglii są Indye. Kampania w Indjach o pięć kroć byłaby mniej kosztowną, niżli ostatnia wojna turecka, a oprócz tego miałaby tę korzyść, iż rozgrywając się na ziemi azyatyckiej nie groziłaby Rosyi trudnościami ze strony Austrii i Niemiec. Najpewniejszym środkiem dla osiągnięcia północnej części Bosforu, jest zagrożenie Anglii w jej posiadłościach indyjskich. Polityka Anglików i ich mężów stanu jest polityką spekulacyi i zysków, popełnia ona najcięższe zbrodnie i wypiera się wszelkich zasad humanitarnych, skoro tylko chodzi o osiągnięcie egoistycznych celów, chociaż Anglia nie przestaje nosić maski humanizmu... Wszystko atoli ma swój koniec. Anglia jest drugą Kartaginą, której się zdaje, iż stoi na czele świata. Te same jednak przyczyzny, które sprowadziły ruinę Kartaginy, staną się niezawodnie powodem upadku Anglii... Rosyja nie potrzebuje Indyi dla siebie samej, lecz potrzebuje i musi mieć Bosfor, a osiągnie go drogą na Indye. Rosyja powinna dowiedzieć, iż jest właściwą panią w Azji środkowej, a wtedy pokrzyżuje zupełnie plany Anglii i zmusi ją do uległości.“

czewskiego, potwierdza je bowiem w całej ośnowie poważne świadectwo Czackiego. Widać z obu, że głównym rysem charakteru poety była wielka dobroć serca, połączona z wesołem, swawolnem nawet usposobieniem.

Ukończywszy jedenastego maja 1811 roku nauki w szkole krzemienieckiej, cieszył się Malczewski niedługo zupełną swobodą; pierwszego września bowiem tegoż roku zapisał się do korpusu inżynierii w Warszawie.

W czasach szkolnych czuł już Malczewski pewną skłonność do poezyi. W sztambuchu szambelana Skibickiego, honorowego kuratora szkół wołyńskich, znajduje się Oda do wojny, która powstała wedle wszelkiego prawdopodobieństwa w czasach nauki krzemienieckiej lub niebawem po jej ukończeniu. Tak w przesadnym patosie, jakoteż w personifikacyach i szafowaniu mitologią — widoczne są cechy klasycyzmu. Bellona występuje w otoczeniu przemocy, chciwości złota, występów i wad rozmaitych; niewinność leży skępowana „z rozczochraniami włosami, w skrwawionej odzieży“ — i woła przebaczenia; cnota okowana na kajdany. Wiersz ten świadczy, że Malczewski, podobnie jak wielu naszych romantyków, hołdował w początkach poetyckiego zawodu powszechnemu podówczas pseudoklasycyzmowi francuskiemu, ale zbija zarazem czynione mu zarzuty, jakoby mową polską źle władał, posługując się przeważnie francuzczyzną.

Nie mamy zamiaru iść krok w krok z biegiem burzliwego życia poety. Ulubienie losu w młodości, jednak sobie serca wszędzie, gdziekolwiek się pojawił, podobny w tym względzie do Lamartine'a; czy to na ławie szkolnej w Krzemieńcu, czy na

salonach warszawskich, jako piękny młody oficer, czy później w podróży po Europie, lub po powrocie do kraju. Szczęśliwa gwiazda jego zaćmiła się dopiero wówczas, gdy zapragnął sławy poetyckiej, gdy może marzył, że mu poezya zetrze z czoła troskę o chleb dla siebie i dla kochanej kobiety. Były to złudzenia, które się niebawem rozwiąły.

Podajemy dwa własnoręczne kwity Malczewskiego z owych smutnych chwil jego życia*. Pierwszy: „Odebrałem złp. ośmdziesiąt nro 80 31 lipca 1825. JWPan dał sam te pieniądze Malczeski m. p.“; drugi: „Odebrałem od JP. (nazwisko starte) z rozkazu JWH. Karola Kossowskiego złotych polskich sto nro złp. 100 2 października 1825 Malczewski m. p.“ Było to już po wyjściu z druku *Maryi*.

Nie znamy bliższych szczegółów, dotyczących kwitów. Drobne atoli te kwity pozwalają się domyślać w jakiej potrzebie był poeta i w jaki sposób ją zaspokajał. Niebawem nastąpić miało zupełnie rozczarowanie: nadzieje, jakie żywił co do powodzenia *Maryi*, nie spełniały się nawet w najmniejszej części. A jednakże tak ufał w wewnętrzzną wartość swego utworu, że miał na łożu śmiertelnem odezwać się do przyjaciela Karola hr. Kossowskiego: „patomność będzie sprawiedliwsza.“

Zmarł na skira w Warszawie 2 maja 1826 r. na drugim piętrze domu 796 przy ulicy Elektoralfnej.

Przed śmiercią spalił wszystkie swe papiery, a pomiędzy niemi i utwory poetyczne. Ocalały tylko resztki, które zabrała bądź Zofia Rucińska, bądź Karol Kossowski.

ANTONI M.

*) Autografy w Rsie Bibl. Ossol. 2442.

rych wytryskują siarczane źródła, lub uroczę pagórki, zacienione najpiękniejszemi drzewami.

Na wschód i na zachód zielona góra raptownie się zniża; na południe usuwa się, rozpada i daje przystęp falom oceanu. Morze, rozlewa się tu u stóp pagórków i daje początek pięknej i obszernej zatoce, otoczonej wysokimi gór szczytami.

Dzięki temu naturalnemu obwarowaniu, w którym okryte mają bezpieczne schronienie, miasto św. Tomasza stało się ważnym ogniskiem ruchu handlowego.

Jak wszystko co na tym świecie błyszczy i kwitnie, tak i ta mała wysępka tak świetnie przez naturę uposażona, zdaje się być przeznaczoną na ciągłe zmiany losu. Doznawała już ona nieraz silnych wstrząśnień i niespodzianych przewrotów. Korsarze panowali tu niegdyś wszechwładnie, a do dziś dnia jeszcze, na wysokiej górze — wznosi się poszczerbiona zębem czasu, porośnięta pnąciami się roślinami, wysoka wieża, która niegdyś stanowiła obserwatorium korsarzy. Gdy oni wroście wyparali zostali z wyspy i port stał się ulubioną przystanią wojennych i handlowych okrętów europejskich, rozmaite państwa wiodły spór o prawo posiadania wyspy, która w końcu Danii przypadła w udziale. Miasto nie raz było bombardowane i stawało się pastwą płomieni, a ludność ginęła pod ciosami zdobywców; cała wyspa niejednokrotnie ulegała zniszczeniu w skutek uraganów lub trzęsienia ziemi; ale dzięki urokowi jaki posiada i energii mieszkańców, zdołała zawsze podnieść się i zakwitnąć na nowo.

W 1837 roku była ona nawiedzona w jednym dniu dwoma straszniemi klęskami uraganem i trzęsieniem ziemi. Było to d. 2 sierpnia... Wiatr który dał straszliwie od południa uspokoił się nieco około trzeciej godziny, i nagle nastąpiła zupełna cisza na niebie, na ziemi i morzu. Naoeczny świadek tej katastrofy, opisuje ją w sposób następujący: Dom nasz był duży, zbudowany z drzewa na podmurowaniu opierającym się na skale. U podnóża tego domu, rozpościerało się miasto, dalej widniało wybrzeże i port, w którym w owej chwili znajdowało się dużo wielkich okrętów i małych statków.

Zanim zdołało wszystkie wejścia domu zamknąć i zabezpieczyć rozległ się okropny łoskot... uragan nadchodził. Szedł wściekły, jęcząc i ciągnąc za sobą ciężkie chmury i okrywając cieniem nocy wyspę i morze. Skoro pierwszy wicher uderzył w dom, ten się pochylił, ale nie runął. Przez sześć godzin szalał uragan z coraz wzrastającą siłą. Kawalki ryńien, dachówek, latały w powietrzu i wlatywały do wnętrza mieszkań, drzewa wyrwane z korzeniem i gałęziami uderzały z gwałtowną siłą w domy, błyskawice rozdzierały niebo a głuchy odgłos grzmotu łączył się z wyciem burzy.

Około dziesiątej w nocy wicher stał się mniej gwałtowny, pioruny bić przestały, i przewidywano koniec nawałnicy, gdy nagle dał się słyszeć straszny huk podziemny... z głębi skał nadbrzeżnych podnosił się głuchy łoskot, po którym nastąpiło mocne wstrząśnienie. Pomieszany odgłos wołania ludzi, skargi i lamenta napełniły powietrze: Cała wyspa drżała wewnątrz. Nagle silniejsze wstrząśnienie uczuć się dało i wielki płomień buchnął ku niebu, wychodząc z jednego z zawalonych domów; w jednej chwili całe miasto stało w ogniu. Pałace się drzazgi, gnane wiatrem, który był przeraźliwie, spadały na dachy domów; ludzie uciekali w popocho przez morze płomieni. Nieustanne wstrząśnienia kołysały ziemią, której od czasu do czasu brakło pod stopami; oszalałe z trwogi tłumy padały i znowu z głośnym krzykiem rozpaczły powstając, uciekały bez wytechnienia naprzód.

Straszna pożoga oświeciła drogę ku mieszkaniu francuskiego konsula, Berga. Dom jego silnie zbudowany stał na wierzchołku góry, i tam też wiele osób znalazło schronienie... W godzinę później głucha cisza zapanowała dokoła i tylko dogasające płomienie pożaru świadczyły o przebytej katastrofie.

Z rana, przepyszne jasne słońce oświeciło promiennym swoim blaskiem obraz okropnego zniszczenia. Całe pola pokryte były wykorzenionemi i połamaniem drzewami, wszystkie plantacje do szczytu zniszczone. Pożar ustawał w mieście, tu i owdzie tylko przytłumiony ogień jak raca wyrzelał z dymiących zgłiszczów; uragan zniszczył prawie wszystkie drewniane domy, a wielkie budynki, które się uraganowi oprzeć zdołały, rozwaliło trzęsienie ziemi; całe miasto było w ruinie. Port, tak wesoły i ożywiony wczoraj, pusty był i ponury; wybrzeże pokryte było zwaliskami belek i gruzami, wśród których widniały sine trupy ofiar katastrofy.

W trzydzieści lat później, gdy wspomnienie tej klęski zacierać się już zaczęło, dnia 29 października 1867 r. znowu straszny uragan nawiedził uroczą wyspę. Przez jedenaste godzin szalał z wściekłością, niszcząc odbudowane po pierwszej katastrofie

miasto. Mniej silny może od poprzednika swego z 1837 roku, poczynił jednak ogromne zniszczenia, bo miasto liczniej zaludnione, posiadało też więcej znaczniejszych budynków, a w porcie stało wówczas więcej okrętów, jak w 1837 r., kiedy parowce nie dojeżdżały jeszcze do portu św. Tomasza. Wówczas rozbiło się o wybrzeże 16 wielkich parowców i wiele innych mniejszych okrętów.

Ale mieszkańcy ze zwykłą sobie energią wzięli się do naprawy tego, co uragan zniszczył lub nadwreżył, i w krótkim czasie urzeli znowu w swoim porcie powiewające flagi wszystkich prawie narodów. Tak jak dawniej wielkie żaglowce i mniejsze dwuzaglowe statki, wpływały i odbijały od portu, a piękne parowce Europy lub Stanów Zjednoczonych, wyrzucały z wysokich kominów kłęby czarnego dymu, i o każdej dnia godzinie w chwili przyjazdu lub odjazdu, działa statków wojennych oddawały cześć miastu. Wobec tego widoku zapomniało się o poprzednich klęskach, ale oto zaledwie dwadzieścia dni od ostatniej upłynęło katastrofy, wyspa zdrząła znowu w swej głębi i uległa trzęsieniu ziemi straszniejszemu od wszystkich poprzednich.

Było to dnia 18 listopada o godzinie trzeciej po południu, w chwili największego ruchu. Miasto było przepełnione handlarzami i kupcami przybyłymi bądź z wysp sąsiednich, z Gwadelupy, św. Marcina, św. Krzyża, Portorico, Haiti bądź z dalszych stron, jak z Jamajki, Kuby, z portów Nowej Grecyi i z Wenezuela. Spotykali się oni tu zwykle w tem ognisku handlowem bogatego kraju i obecnie chodzili gromadami od jednego magazynu do drugiego, zwiedzając składy towarów i załatwiającej interes kupieckie. W przystani, w około wyspy, morze, jak oko dojrzało, wydawało się spokojne, błyszcząc do słońca barwami tęczy, niebo było pogodne, ciemne i lśniące jakie tylko tu widzieć można; w górach i dolinach panował spokój i cisza, nieruchome drzewa zdawały się czekać, aby lekki powiew morza przyszedł jak zwykle w tej porze, ukołysać ich liście i popieścić młode gałązki.

Nagle rozległ się dziwny, nieokreślony odgłos przejmujący do głębi, jakby bolesna skarga lub donośny jęk wychodzący z łona ziemi. Wyspa zdrząła, i lęk przejął wszystkich obecnych... (D. n.)

GOSPODARSTWO I HANDEL

Kółka rolnicze.

(Ciąg dalszy.)

XII. Kółko rolnicze w Wierchosławicach powiatu tarnowskiego. W tej gminie przeprowadził przegląd gospodarstw i naukę p. Zygmunt Mirecki ze Świerczkowa, w sierpniu 1884.

Przeglądając zabudowania gospodarzy dostrzeżę się z przyjemnością porządek i czystość, domy mieszkalne z kominami, czystość wewnątrz i na podwórcach, stajenki po większej części schludne i dobrze zaopatrzone. Sady są, lecz bardzo nieumiejtne prowadzone; p. lustrator udzielił pouczenia, jak szczeplki pielęgnować i drzewa czyścić. Guntę są bardzo rozdrobione, niektóre posiadłości tak małe, że niestarczą do wyżywienia, ztąd pojawia się skłonność do podawania ucha fałszywym doradcom, którzy namawiają dla własnej spekulacji ludwiejski do emigracji do Ameryki. Tylko ustawa zakazująca podziału gruntów, mogłaby temu zaradzić. Połowa posiada grunta namuliste nad Dunajcem, przeważnie dobrze przepuszczalne; druga połowa grunta piaskowe nisko położone i grunta torfowate. Uprawa jest wszędzie bardzo staranna, a z powodu że małe są posiadłości gruntowe, produkują przeważnie ziarno.

Chów bydła wiele pozostawia do życzenia, rzadko widzi się ładne i starannie wychowane bydło, o przechowiek nie dbają, cielęta zostawiają dwa tygodnie przy matce a potem źle żywią. Ne te wadliwości zwrócił p. lustrator uwagę zebranych gospodarzy i pouczył, jak należy bydło żywić i pielęgnować w tych stosunkach, w jakich znajdują się gospodarstwa w tej wsi.

Stosunek bydła do obszaru gruntów jest nie zły: na gruntach twardych utrzymują jedną sztukę na 2½ morgach, na gruntach piaskowych utrzymują jedną sztukę na 3½ morgach gruntu.

W końcu zwrócił p. lustrator uwagę gospodarzy na to, że ich gnojarnie wadliwie są urządzone, a to miało ten skutek, że członkowie kółka postanowili zabrać się jak najrychlej do roboty około takiego urządzenia gnojarni, jak to wskazał p. lustrator.

Kółka rolnicze XIII. w Tuchowie, XIV. w Mesznej szlacheckiej, XV. w Mesznej opackiej, XVI. w

Garbku powiatu tarnowskiego. W tych gminach przeprowadził naukę popularną o gospodarstwie wiejskiem dla członków kółek p. Józef Proski, agronom w Garbku.

P. Proski donosi, że gospodarstwo u włościan gmin jest zacofane we wszystkich gałęziach, sposób uprawy gruntów, zasiewanie zboża, urobienie, przechowywanie i użycie nawozu, gospodarstwo ugorowe, wszystko tam tak prowadzą włościanie jak przed 60 latami, jak ich pradziadowie praktykowali; postępu żadnego nie widać w niczem. Pan lustrator był zatem zdania, że doradzenie co, w jakim porządku i w jaki sposób ulepszać mają włościanie w swoich gospodarstwach, jakie wprowadzać zmiany, należy odłożyć do przyszłego roku, w którym p. lustrator przyrzeka przeprowadzić w tych gminach ponowną wizytację. Na razie uznał za potrzebne, za pomocą popularnych wykładów zaznajomić gospodarzy tych gmin z najważniejszymi zasadami gospodarstwa wiejskiego, i dla tego przeprowadził w tych czterech kółkach naukę: 1. o stosownej uprawie gruntów i o zasiewach; 2. o zakładaniu gnojarni i urobieniu bez kosztów, a tylko dodaniem cokolwiek pracy, wiele dobrego, silnego nawozu; następnie o przechowywaniu obornika i używaniu nawozu w czasie właściwym przez rok cały; 3. o zaprowadzeniu utrzymania inwentarza na stajni; 4. o poprawieniu łąk.

Wykłady o tem trwały w Tuchowie dwa dni, w Mesznej szlacheckiej dwa dni, w Mesznej opackiej jeden dzień i w Garbku jeden dzień.

Kółka rolnicze. XVII. w Grzymałowie, XVIII. w Podlesiu, XIX. w Mazurówce, XX. w Eleonorówce, powiatu Skałackiego. W tych gminach przeprowadził przegląd gospodarstw i naukę p. Stanisław Juhre, rzadca dóbr w Grzymałowie.

Rozpatrzywszy się w stosunkach gospodarstwa włościan w tych gminach, przekonał się pan lustrator, co też gospodarze tamtejsi uznają, że pomimo żyźności gruntu jest z niego ledwo ¼ część przychodu, jaki przy dobrem urządzeniu tam gospodarstw włościańskich z łatwością miećby mogli. Nie pochodzi to z winy lub nieświadomości tamtejszych gospodarzy, lecz z bardzo złego rozpołożenia gruntów. Grunta mają w czterech działach, czwarty o pół mili od wsi oddalony, a w działach ma każdy gospodarz pozagonie; jest zaś zwyczaj, wynikły z braku pastwisk, że pasą do zimy na ścierniskach i ugorach. Przy takim stanie rzeczy istnieje w tych gminach przymus prowadzenia gospodarstwa trzechpołowego, chociaż grunta żyźne nadają się do wprowadzenia płodozmianu i rozszerzenia uprawy roślin pastewnych. W Grzymałowie, Podlesiu i Mazurówce są grunta dołkowate, i smugi moczarowate ciągną się w poprzek ról; te możnaby osuszyć za pomocą otwartych rowów, bo spad wody byłby dostateczny, lecz rowy trzeba ciągnąć w poprzek gruntów wielu gospodarzy. Gdy kilkunastu tylko gospodarzy sprzeciwia się temu, dopiero przy sposobności komasacji możnaby przeprowadzić takie rowy osuszające.

Gospodarze tych gmin są ludzie rozsądni, pojmują dobrze swój interes i w pogadance z p. lustratorem jednomyślnie oświadczyli, że tylko komasacja gruntów może im rozwiązać ręce i umożliwić lepszą uprawę. Niektórzy sami mieniają grunta i przestawiają budynki na skomasowanych; lecz bez geometrii, bez planu złożenia gruntów, bez pomocy fachowej idzie to trudno i nie da się przeprowadzić.

Gospodarstwo rolne: Przymusowe ugorowanie czyni postępek niemożliwym. Bydło pasące się na ugorach udeptyuje ziemię, tak że tam uprawa w suchy czas staje się niemożliwą; przy oraniu wyrzucają na drogi grudy i bryły najurodzajniejszej ziemi. Pan lustrator zwrócił na to uwagę gospodarzy i pouczył, jak zapobiegać temu, jak rozbijać i kruszyć należy grudy. Brak porzecznej uprawy jest powodem, że pola się zachwaszczają; p. lustrator pouczył i zachęcał, aby miedze skasowali i zastąpili je słupkami drewnianymi lub kamiennymi, aby trzeć lub przynajmniej dwóch sąsiadów wspólnie orało swoje grunta na poprzek, radlili, bronowali i walcowali, zachęcał aby sobie sprawili i używali przy uprawie ekstyrpatorów i walców. Wytykał, że dla przedłużenia pasania na ugorach nie wykonywują uprawy na czas i wykazał jakie ztąd wynikają straty. Zwrócił też p. lustrator uwagę gospodarzy na to, że bronowanie niedbałe, że używają bron o prostych zębach, które do tego są za krótkie, zachęcał do wprowadzenia bron perzowych, pouczył o potrzebie i korzyści walcowania ziemi takiej, z jakiej składają się ich grunta. Ganił dostrzeżoną opieszałość w plewieniu i tępieniu chwastów.

Jest w tych gminach zwyczaj, że zasiewy ozime służą bydłu za pastwisko jesiennie, a nawet wiosenne. Bydło chodzi całą zimę po polach i ogrodach i wygrze-

buje sobie z pod śniegu karmę. Naganił p. lustrator ten zwyczaj i wykazał, jakie ztąd straty w oborniku i jak na tem cierpi chów bydła.

Sięją tu pszenicę „gółkę“, która najczęściej chybia, bo klimat ostry, p. lustrator doradzał i zachęcał aby siali pszenicę banatkę, która tu najlepiej się udaje. Oprócz tego uprawiają, żyto, jęczmień, hreczkę, owies, kartofle Lnu i konopi nie uprawiają, bo przy trzech-półowce nie można. Od czasu, jak istnieją tu kółka rolnicze, znać większe staranie o czystość ziarna do siejby, lecz młynka do czyszczenia zboża nie używają, tylko wieją na wietrze. P. lustrator zachęcał, aby każde kółko nabyło wspólny młynek do czyszczenia zboża, a za pośrednictwem Zarządu głównego mogą tak młynki jak inne narzędzia rolnicze nabyć taniej i za spłatą ratami.

Tutejsi gospodarze mają zwyczaj opóźniać się ze zbiorem, zbierają zboże, jak ziarno stwardnieje. To dało sposobność do ponczenia praktycznego o właściwej porze do zbiorów i wykazania, jakie ponoszą straty przez to, że przy zbiorze późnym dużo ziarna się wysypuje. (C. d. n.)

OSTATNIA POCZTA

C. k. Namiestnictwo we Lwowie zawiadomiło wszystkie podwładne mu starostwa, że zarządzenia rządu rossyjskiego, mające na celu zapobieżenie zawleczeniu epidemii cholery z Francyi i Włoch, zostały obecnie usunięte z tym wyjątkiem, że i nadal wbronionym jest do Rossyi przywóz szmat, używanej a niewypranej białizny i pościeli, tudzież używanej już odzieży,

W sprawie uroczystości welehradzkiej *Czas* donosi: „Dnia 8 b. m. odbyło się u JE. ks. biskupa krakowskiego posiedzenie krakowskiego komitetu pielgrzymki welehradzkiej, na którym ks. Morawski zdał sprawę z podróży swojej do Welegradu. Korzystając z zasięgniętych na miejscu informacyj, wyda komitet wkrótce odezwę, oraz ukonstytuuje się ostatecznie“.

Najj. Pan będzie udzielał d. 15 bm. w Peszcie publicznych posłuchań.

Dnia 7 b. m. Jego Ces. Mość odwiedził w Peszcie Najd. Ardyksięcia Fryderyka i Najd. Arcyksiężnę Izabellę, i zabawił u nich przez pół godziny

Provizorycznym następcą ks. Adolfa Auersperga, na posadzie prezydenta najwyższej Izby obrachunkowej, został mianowany szef sekeyi br. Fellner-Feldegg.

Z Wiednia telegrafują do *Czasu* pod dniem wczorajszym: „Doniesienie N. fr. Presse, że galicyjska nowela szkolna uzyskała już Najw. sankcyę, jest przedwczesne, ponieważ nad tą kwestyą toczą się jeszcze obrady w ministerstwie oświecenia, i zapewne upłynie jeszcze kilka tygodni, zanim rząd będzie mógł nowelę szkolną do sankcyi Monarsze przedłożyć“.

W sprawie Lwowsko-Czerniowieckiej kolei pisze *Presse*: „Wniosek uczyniony w tych dniach w Izbie rumuńskiej, a który żądał wyboru komisji celem zbadania kwestyi objęcia pod zarząd państwa rumuńskiej sieci kolei Lwowsko-Czerniowieckiej, jest pełną doniosłości manifestacją, wchodzącą także w zakres interesów austriackich. Na razie chodzi tu tylko o wniosek wyszły z inicjatywy Izby wobec którego rząd rumuński nie zajął jeszcze stanowiska. Nie należy jednak zapominać, iż wniosek został podpisany przez znaczną ilość posłów, z których wielu zalicza się do stronnictwa rządowego, skutkiem czego godzi się zapytać, czy impuls do niego nie wyszedł właśnie od samego rządu. Że rząd rumuński nosi się już od dawna z projektem upaństwowienia linii Suczawa-Jassy, to fakt niezaprzeczony. Chodziło tylko o wybór czasu, w którym myśl ta miała być urzeczywistnioną; być więc może, iż rząd bukareszteński, względnie parlament rumuński uznał obecną chwilę za właściwą dla zrealizowania powziętego od dawna postanowienia. W każdym jednak razie uchwała powzięta w tej mierze miałaby tylko teoretyczne znaczenie. Wykupno sieci rumuńskiej, które przesądza koniecznie o zupełnem jej oddłączeniu od sieci austriackiej, wymagałoby zawarcia osobnego traktatu państwowego z Austryą, a dotychczas nie jest wiadomem o odnośnych rokowniach pomiędzy rządem austriackim i rumuńskim. Co się tyczy akcyonaryuszów, to ci mogą z zupełnym spokojem śledzić po-

stępowanie Rumunii. Za sieć rumuńską poręczono im ustawą 7½ procent, dlatego też nawet na wypadek upaństwowienia tej sieci, mogą być pewni, iż nie zostaną narażeni na żadne straty materialne. Co się tyczy austriackiej sieci kolei Lwowsko-Czerniowieckiej, to sprawa jej upaństwowienia dopiero wówczas stanie się nagłą, gdy Rumunia urzeczywistni swój zamiar. Rząd austriacki zresztą nie ma chwilowo powodu zajmować wobec całej tej sprawy urzędowego stanowiska, gdyż rzeczą jest Rumunii podjąć inicjatywę do rokowań celem zawarcia traktatu o rozłączenie obu linii. Jak się dowiadujemy w ostatniej chwili, sekretarz generalny kolei Lwowsko-Czerniowieckiej, radca rządowy Kühnelt udał się w towarzystwie jednego z członków rady nadzorczej do Bukaresztu w zamiarze należytego poinformowania się o intencjach rządu.

Dzienniki wiedeńskie donoszą, iż w tych dniach już oczekują w stolicy stanowczego rozstrzygnięcia w sprawie uczynienia z Tryestu głównej stacji dla niemieckiej linii żeglugowej. Rząd nie starał się bynajmniej wpływać na decyzję Niemiec, pozostawiając rzecz całą, mającą wyłącznie charakter ekonomiczno-handlowy, uznaniu rządu berlińskiego.

Na przedwczorajszym posiedzeniu parlamentu niemieckiego wywiązały się zupełnie niespodzianie obszerne i gorące rozprawy nad obecną polityką ekonomiczną ks. kanclerza, przychem tenże w polemice z kilku postami zabierał aż ośm razy głos i zapowiedział bardzo wyraźnie wniosek o podwyższenie cła zbożowego. Przez dwie godziny przeszło dyskutowano nad środkami, dla powstrzymania wychodźstwa i tutaj ks. kanclerz wniósł się po raz pierwszy do obrad, oświadczywszy ku ogólnemu zdziwieniu, że cyfra wychodźców świadczy właśnie o wzmagającym się dobrobycie, im liczniejszym bowiem jest wychodźstwo, tem większą jest zamożność, ludzie ubodzy nie mogą pozwolić sobie zbyt ponoszenia znacznych kosztów podróży i przesiadania się w dalekie strony. Przeciw powyższemu argumentowi wystąpił poseł Richter, wskazując naprzód na to, że zastęp wychodźców składa się przeważnie z robotników zrujnowanych projektami monopolowemi kanclerza, a następnie że według dat statystycznych największą część emigruje z uboższych prowincyj, jak z Meklemburga, Pomeranii i Poznańskiego. W każdym razie, zdaniem mowcy, ciągle wzrost wychodźstwa dowodzi, że lud bardzo małe odniósł materialne korzyści z nowej polityki cłowej, po której tyle sobie obiecywał ks. kanclerz.

Na to odparł książę Bismarck, iż wychodźcy uciekają z Niemiec głównie z powodu przeciążania ich podatkami komunalnymi, które tak srogo dają się we znaki gospodarstwu, iż obawiać się należy rzeczywistej ogólnej, bardzo dotkliwej klęski. Na dalszy zarzut posła Richtera oświadczył książę kanclerz, iż rząd starał się zawsze brać w opiekę „wydziedziczonych“, nigdy zaś ich kosztem nie faworyzował klas posiadających. Rząd pragnie w pierwszym rzędzie przyjść w pomoc ciężko nawiedzonemu rolnictwu, a najodpowiedniejszym ku temu środkiem wydaje się zaprowadzenie cła od zboża.

Według doniesienia dzienników wiedeńskich, sprawozdania konsulów zapewniają, że w Macedonii, po wzmocnieniu załóg przez rząd turecki i po dokonanej zmianie wielu funkcyjaryuszów administracyjnych, nastąpił znowu zupełnie normalny stosunek.

Journal des Débats otrzymuje korespondencję z Shangaju, według której przygotowuje się w Chinach jeden z owych wielkich ruchów ludowych, który od czasu do czasu wstrząsa podwalinami państwa Niebieskiego. Ruch ten zwracać się ma przeciw Europejczykom w ogóle.

Sledztwo w sprawie redakcyi *Cri du Peuple* zostało rozpoczęte. Współredaktora Quercy, uwięzionego równocześnie ze sprawcami zamachu, kazał uwolnić sędzia śledczy. Oficerowi pokoju Ballerich, nie zagraża wcale utrata życia, w skutek otrzymanej rany.

Dzienniki paryskie zapewniają, iż rząd francuski, jakkolwiek nie odstępuje od swoich pretensyj co do nabytków dokonanych przez Brazję, gotów jednak terytorium swoje po lewym brzegu Kongo zamienić z towarzystwem afrykańskiem na prawym brzegu, a za utworzone przez towarzystwo stacje na domniemanem terytorium francuskiem wypłacić odszkodowanie. Sprzecznym wielką zachodzi jedynie w wysokości sumy odszkodowania, gdyż towarzystwo żąda pięć milionów franków, a Francya ofiarowuje

tylko 50.000. Nadmieniamy jednak, że pułkownik Strauch przyjął miał zasady propozycy francuskich.

O włoskiej polityce kolonialnej mówią wszystkie dzienniki rzymskie w tonie wyraźnym rozdrażnienia i przesady. *Liberta* zapewnia, że we włoskiej radzie ministerjalnej była na seryo mowa o konieczności rozszerzenia zamorskich posiadłości Włoch. *Opinione* zapuszcza się w kombinacje tak jaskrawe, że powątpiewa nawet o trwałości pokoju europejskiego z powodu zawikłanych kwestyj kolonialnych.

Według *Courrier de Bruxelles*, przedłożony będzie Izbowi belgijskim jeszcze przed wpływem bieżącej sesji projekt reformy wyborczej.

Pol. Corr. pisze: Donoszą nam z Londynu, że jeszcze żaden z gabinetów nie poruszył ani kwestyi zwolnienia nowej konferencji w kwestyi egipskiej, ani też utworzenia międzynarodowej komisji, którejby powierzono zbadanie sytuacji w Egipcie. Gabinet francuski jednak miał odpowiednio do życzeń mocarstw, wystąpić z inicjatywą zmian w propozycjach angielskich, i rozpocząć już wymianę zdań z mocarstwami. Dopiero po ukończeniu tej czynności, oczekują w Londynie kontrpropozycy, które prawdopodobnie zawierać będą i projekt formy dalszych negocyacji.

Z Konstantynopola donosi *Pol. Corr.* że wystanie Hassana Fehmi baszy w specjalnej misji do Londynu jest rzeczą udecydowaną. Ma on z rządem angielskim traktować w kwestyi egipskiej. Hassan Fehmi wyjechał miał jeszcze w przeszłym tygodniu, ze względu jednak na uroczystość *Meolud* (narodziny Proroka) wyjazd został odroczone.

Ze stolicy Norwegii Chrystyanii donoszą o zmianie prądów w duchu konserwatywnym. Przy wyborach do reprezentacyi miejskiej zwyciężyli konserwatyści stanowczo. Zresztą, jak donoszą do *Nordd. Allg. Ztg.*, po zwycięstwie nad poprzednim ministerstwem, traci lewica w ogóle wpływ we wszystkich sprawach politycznych.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 10 stycznia. Policja wysłała do ośmiastoletniego pomocnika blacharskim, Navratilu, sprawcę morderstw, popełnionych tutaj w d. 10 i 25 października b. r. w sklepie tandeciarskim Schinkego i na osobie literata Koestlera. Po dziesięciogodzinnym przesłuchaniu, Navratil przyznał się do zarzucanych mu zbrodni.

Wiedeń, 10 stycznia. Zgromadzenie niższo-austriackiego stowarzyszenia przemysłowego, w którym wzięło udział wielu oficerów marynarki, a pomiędzy tymi komendant marynarki baron Sterneck, i kontr-admirał Eberon, ze strony zaś ministerstwa handlu szef sekcji Baraut, przyjęło po zajmującej dyskusji jednogłośnie petycję do ministerstwa handlu, domagającą się interwencji ministerjalnej w sprawie wyboru Tryestu, jako głównej stacji nowych niemieckich linii parowcowych.

Wiedeń, 10 stycznia. (Tel. pr.) Organ centralny ministerstwa handlu dla spraw kolejowych ogłasza dzisiaj co następuje: „Z dniem 15go lutego rozpocznie obowiązywać na kolejach państwowych w Galicyi nowy porządek jazdy, który tak przez większą szybkość jazdy, jak i przez oznaczenie krótszych przystanków na stacjach, wytworzy wygodniejsze połączenie pociągów“.

Berno, 10 stycznia. (Tel. pryw.) Czeski komitet, złożony dla przygotowania wyborów do tutejszej Izby handlowej, uchwalił na zebraniu, odbytem pod prezydencją dr. Schroma, wnieść zażalenie do trybunału administracyjnego przeciw anulowaniu odbytych w grudniu r. z. wyborów, a zarazem udać się z prośbą do rządu, aby termin nowych wyborów odro-

czył aż do czasu wydania decyzji przez trybunał administracyjny. Komitet postanowił dalej wezwać deputowanych czeskich w Radzie państwa do zainterpelowania w tej mierze rządu, pozostawiając im atoli swobodę poprzedniego rozważenia, czy interpelacya taka byłaby na czasie.

Praga, 10 stycznia. (Tel. pr.) Umarł tutaj wczoraj w 67 roku życia znany zoolog dr. Fryderyk Stein.

Berlin, 10 stycznia. Wobec pogłoszek o niedyspozycy cesarza Wilhelma, oświadcza *Biuro Wolffa*, że monarcha wczoraj popołudniu, jak zwykle, zajmował się sprawami państwa. Ze strony jak najlepiej poinformowanej zapewniają, iż bezpodstawnym jest doniesienie, jakoby rząd złożył ankietę, celem zbadania, czy Tryest lub też Genua przedstawia więcej korzyści, jako punkt wyjścia dla niemieckich linii parowcowych, subwencyonowanych przez państwo. Zdaniem kół decydujących, podobna ankietka byłaby zupełnie zbyteczną.

Berlin, 10 stycznia. (Tel. pryw.) Konferencya afrykańska uchwaliła zreagować ze swoich czynności rodzaj generalnego protokołu.

Dzienniki tutejsze występują stanowczo przeciw insynuacyom, jakoby Niemcy pragnęły upadku Gladstona i nad tem pracowały.

Berlin, 10 stycznia. Wśród wczorajszych obrad parlamentu nad pozycją budżetową w sumie 150.000 marek, stanowiącą subwencyę dla zbadania Afryki środkowej, z której to sumy komisya budżetowa chciała skreślić 50.000 marek, oświadczył ks. Bismarck: Inne narody nie będą czekały z kolonizacyą, a zanim my zbadamy nieznaną dotychczas okolice, one już je posiadają. Pospiech jest tu koniecznym. Zabiegi kolonizacyjne Niemiec znalazły żywy odgłos w narodzie i dlatego też mamy prawo spodziewać się, iż parlament, jako reprezentacya opinii publicznej, wzmocni naszą pozycyę przez uchwalenie tej drobnej nadwyżki. Wszak tu chodzi o zrekonosowanie ważnych w przyszłości terytorjów. Wówczas tylko będzie możliwym prowadzić politykę kolonialną, gdy rząd będzie miał za sobą pełną zapała i ożywioną duchem narodowym większość parlamentarną. Bez niej musielibyśmy się ograniczać tylko na dobrych chęciach. Ks. Bismarck oświadczył się przeciw odesłaniu powyższej pozycy napowrót do komisji. Po ożywionej dyskusyi, parlament w imiennym głosowaniu uchwalił 136 głosami przeciw 128 odesłać pozycyę do komisji. Minister Bötticher uważał takie postępowanie jako niewłaściwe, dlatego, iż nie zachodzi tu nic takiego, co by dopiero komisya mogła zbadać lub wyjaśnić. Rząd nie chce zatargu, lecz pragnie porozumienia.

Berlin, 10go stycznia. Donoszą urzędownie: Załogi, znajdujących się pod Kamerunem okrętów niemieckich. Bismarck i Ogla usmierzyły w dniach 20, 21 i 22 grudnia zeszłego roku rękosz kilku plemion kameruńskich. Kilku na zelników i wielu wojowników bądź poległo, bądź zostało rozprószonych, lub też wziętych do niewoli. Po stronie niemieckiej jeden marynarz poległ, 4 odniosło ciężkie i 4 lekkie rany. Powaga flagi i spokój zostały zupełnie przywrócone. Cesarz polecił wyrazić eskadrze najwyższe uznanie.

Berlin, 10 stycznia. Komisya parlamentu, do której odesłano przedłożenie rządowe o subwencyonowaniu parowców, przyjęła 10 gł. przeciw 8 głosom wniosek o złożenie podkomisji dla przedyskutowania kwestyi finansowania i warunków, jakie mają być zastrzeżone w ustawie. Minister Boetticher oświad-

czył się przeciw wnioskowi i powiedział, iż, jeśli ustawa przyjdzie do skutku, zostanie rozpisany ściśle określony konkurs, w którym będą mogli brać udział posiadający potrzebne warunki przedsiębiorcy. Kontrahent otrzynąłby zapłatę dopiero po odbytej każdorazowej podróży. Minister zaprzeczył pogłosce o złożeniu ankiety dla zbadania, czy Tryest lub Genua ma być wybraną za główną stacyę dla linii parowcowych.

Paryż, 10 stycznia. *Temps* donosi: Pomiedzy gabinetami paryskim, wiedeńskim, berlińskim i petersburskim odbywały się rokowania w kwestyi identycznej odpowiedzi na propozycyę angielskie, względem załatwienia sprawy egipskiej. W połowie bieżącego miesiąca nastąpi doreczenie tej odpowiedzi.

Paryż, 10 stycznia. (Tel. pryw.) Odpowiedź Francyi na propozycyę angielskie w sprawie Egiptu zostanie doreczoną gabinetowi londyńskiemu w dniu 15 b. m. Odpowiedź ta, jako udzielona wszystkim mocarstwom, uważaną będzie za zbiorową. W kołach politycznych mają nadzieję pomyślnego załatwienia sprawy egipskiej.

Paryż, 10 stycznia. (Tel. pryw.) Na najbliższym posiedzeniu Izby deputowanych mają stanąć na porządku dziennym: wniosek o podwyższenie cła zbożowego i interpelacye w sprawie Egiptu i Tonkinu.

Bruksela, 10 stycznia. Uważają tutaj za nieprawdziwą wiadomość dziennika *Etoile Belge* o wymordowaniu wyprawy, która pod przewodztwem Beckera udała się do ziem Kongo. Przynajmniej Stowarzyszenie afrykańskie żadnej o tem nie ma wiadomości.

Rzym, 10go stycznia. Według dziennika *Italia Militare*, kolumna, przeznaczona na załogę do Assab, wsiądzie na okręty w Neapolu dnia 14 b. m.

Rzym, 10 stycznia. (Tel. pryw.) *Diritto* zamieścił wczoraj ostry artykuł z powodu wydalenia z Berlina publicysty włoskiego Cirmeniego, powiadając w końcu, iż ks. Bismarck może żądać, aby obcy dziennikarze zachowywali się z taktem i umiarkowaniem, nie zaś aby czynili wyłącznie odpisy z *Nordd. Allg. Ztg.*

W izbie poselskiej deput. Chiolo zainterpeluje ministra spraw zagranicznych w sprawie wydalenia Cirmeniego.

Konstantynopol, 10 stycznia. Pogłoski o dymisji w. wezyra są nieuzasadnione.

Madryt, 10 stycznia. Prowincya Malaga została nawiedzona ponownem trzęsieniem ziemi. Ludność opuszcza prowincyę Granadę. Teren we wsi Guejewar obniżył się o 22 metry a rzeka zmieniła bieg dotychczasowy.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 9 stycznia 1885, godzina 1 min. 45. Alp. Tow. gór. 43·90, Węg. akcy kredyt. 306·50, Akcy anglo-austr. 98·—, Akcy banku Union 74·—, Akcy kolei Karola Ludwika 265·—, Akcy kolei północnej 237·50, Akcy kolei południowej 147·50, Akcy kolei Alfeld 182·—, Akcy kolei Elzbiety 298·50, Akcy kolei Lwowsko-Czerniowieckiej 200·50, Akcy kolei węg. północno-wschodniej 172·25, Wiedeńskie losy 125·25, Akcy kolei Rudolfa —·—, Akcy kolei Albrechta —·—, Węgierskie obligacye państw. w złocie 105·75, Galicyjskie obligacye indemnizacyjne 102·—, Losy regulacyi Cisy 118·—, Losy tureckie 21·—, Węgierska renta 96·22, Akcy banku związkowego 101·—, Akcy banku obrotowego —·—, Akcy kolei państwowej —·—, Rubel papierowy 128¾, Węgierskie losy 116·50, Marka niemiecka —·—, Uspობienie silne.

Odpowiedzialny redaktor **Adam Krechowiecki.**

Licytacje.

L. 40376. (8098 1—3)

Krakowski sąd deleg. miejski ogłasza, iż celem zaspokojenia należności Anny Stejskiej w kwocie 130 złr. z pn., odbędzie się w gmachu sądowym w dniach 5 lutego i 12 marca 1885 o godzinie 10 rano egzekucyjna licytacja realności 1 31 w Nowej wsi Narodowej Agnieszki Pojałowskiej własnej.

Cena wywołania 900 złr.
Wadyum 90 złr.

Resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w registraturze.

Ewentualnie do ułożenia lepszych warunków licytacyjnych wzywa się wierzycieli i strony na termin 16 kwietnia 1885 o godzinie 10 rano.

Kuratorem wierzycieli hipotecznych niewiadomych jest adw. dr. Leon Rothwein z substytucją adw. dra Maurycego Wechslera w Krakowie.

Kraków 10 listopada 1884.

L. 16976. (8138 1—3)

W sprawie egzekucyjnej galicyjskiego zakładu kredytowego ziemskiego w Krakowie przeciw Szymonowi Łata pto 500 złr. z pn., przeprowadzoną będzie na dniu 4 lutego, 4 marca i 15 kwietnia 1885, każdym razem o godzinie 10 rano w sądzie B. Nr. 27 przymusowa jawna sprzedaż realności dłużnika w Bykowie pod l. k. 45 położonej, wyk. hip. l. 187 ks. gr. dla tejże gminy objętej.

Na pierwszych dwóch terminach realność tylko za cenę szacunkową lub powyżej takiej na trzecim terminie i niżej ceny takiej jednakże nie niżej jak za sumę wyrównującą wszystkim realność obciążającą wierzycielom hipotecznym sprzedaną zostanie.

Gdyby takiej ceny nie ofiarowano, ułożone zostaną na dniu 15 kwietnia 1885 o godzinie 4 po południu warunki ułatwiający, na który wierzycieli hipoteczni z tem dołożeniem wezwani zostają, że niestawiający policzeni będą do większości głosów na terminie obecnych wierzycieli.

Cena szacunkowa realności w kwocie 1200 złr. jest ceną wywołania.

Zakład zaś wynosi 10 pre takowej.

Wyciąg hipoteczny i resztę warunków licytacji, można przejrzeć w registraturze.

C. k. sąd powiatowy m. d.

Przemysł 19 października 1884.

L. 8662. (8079 1—3)

C. k. sąd powiatowy w Lubaczowie podaje do publicznej wiadomości, że celem zaspokojenia kwoty 825 złr. z pn. przymusowa sprzedaż realności pod l. k. 32 S. II w Lubaczowie wyk. hip. l. 876 księgi grunt gminy Lubaczów objętej, w sprawie i na rzecz Klotyldy Dębickiej, Malwiny Bohus, Emy Wolańskiej i Ferdynanda Mayera, przeciw nieobjętej masie spadkowej Gerschona Korna pto resztującej kwoty 825 złr. z pn., przedsięwzięta zostanie w sądzie tutejszym na dniu 9 lutego i 2 marca 1885, każdym razem o godzinie 10 rano, na których realność ta tylko wyżej ceny szacunkowej w kwocie 620 złr. stanowiącej, lub za takąową sprzedaną zostanie, a gdyby realność rzeczona na żądany z tych terminów sprzedaną nie została, wyznacza się do ułożenia lepszych warunków licytacyjnych termin w sądzie tutejszym na dzień 23 marca 1885 o godzinie 10 rano, na którym wierzyciele nieobecni uważani będą za przystępujących do wniosków wierzycieli stawiających, po czym trzeci termin pod lepszymi warunkami rozpisany zostanie. Wadyum wynosi 10 pre. ceny szacunkowej t. j. kwotę 62 złr.

Resztę warunków licytacyjnych, wyciąg tabularny, akt oszacowania, przejrzeć można w tusądowej registraturze.

Lubaczów 25 listopada 1884.

L. 5600. (8395 1—3)

C. k. sąd powiatowy w Slemieniu ogłasza, że 9 lutego, 16 marca 1885 przed południem, odbędzie przymusową sprzedaż realności pod l. k. 171 rep. 50 w Krzeszowie położonej niehypotecznej.

Na obu tych terminach realność ta sprzedaną będzie powyżej lub za cenę szacunkową.

Cenę wywołania ustanowiono 970 złr. Wadyum 97 złr.

Resztę warunków licytacyjnych, akt zastawnego opisu, oszacowania tej realności, można przejrzeć w registraturze, w godzinach urzędowych.

Slemień 29 listopada 1884.

L. 4928. (8394 1—3)

C. k. sąd powiatowy w Slemieniu ogłasza, że na dniu 9 lutego, 10 marca i 13 kwietnia 1885, każdym razem o 10 godzinie przed południem, odbędzie się w tymże c. k. sądzie przymusowa sprzedaż realności pod l. k. 257 st. 210 n. rep. 129 w Suchy położonej, ciała hipotecznego nie stanowiącej.

Cenę wywołania wynosi suma 3055 złr. Wadyum zaś kwotę 305 złr.

Gazeta Lwowska Nr. 7 z dnia

Resztę warunków licytacyjnych protokół zastawnego opisu tej realności, tudzież protokół oszacowania takiej można przejrzeć w tutejszej registraturze.

Slemień 29 października 1884.

L. 54528. (8130 1—3)

C. k. sąd krajowy dla spraw cywilnych we Lwowie ogłasza, że w dniu 5 lutego 1885 o godzinie 10 przed południem odbędzie się w sali rozpraw tegoż sądu egzekucyjna licytacja realności pod l. 682³/₄ we Lwowie położonej, do Scheindli Wasser i Chany Estery 2 im. Wasser należącej, przy której ta realność za jakąkolwiek cenę sprzedaną zostanie.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa w kwocie 4893 złr. 7 ct., a wadyum 250 złr.

Bliższe warunki licytacji, jakoteż akt oszacowania mogą w registraturze tut. sąd. być przejrzane.

Lwów 6 grudnia 1884.

L. 14013. (8151 1—3)

C. k. sąd powiatowy w Bochni zawiadamia, iż celem zaspokojenia sumy pożyczkowej 300 złr., a względnie niespłaconych rat, odbędzie się na rzecz galicyjskiego zakładu kredytowego ziemskiego w Krakowie w tutejszym sądzie w 3 terminach, mianowicie dnia 9 lutego, 9 marca i 9 kwietnia 1885, każdym razem o godzinie 10 przed południem przymusową licytację realności dłużnika Szczepana Marka własnej pod l. 3 w Kolanowie w powiecie bocheńskim położonej wyk. hipot. l. 3 objętej. Ekstrakt tabularny i resztę warunków licytacyjnych mogą być w tutejszej registraturze sądowej przejrzane.

Bochnia 30 listopada 1884

L. 6077. (8188 1—3)

C. k. sąd powiatowy w Starejsoli zawiadamia odnośnie do ogłoszenia z dnia 2 czerwca 1884 l. 3227, iż w dniu 4 lutego 1885 o godzinie 10 rano, w tymże sądzie odbędzie się trzecia przymusowa publiczna sprzedaż realności l. 57 w Koniowie położonej, wedle wykazu hip. l. 158 księgi gr. gminy Koniowa, dłużnika Waśka Dmytralskiego czyli Dmytrowskiego własnej, na zaspokojenie pretensyi zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie w kwocie 81 złr. 61 ct. i że na terminie tym realność nawet poniżej ceny szacunkowej sprzedaną zostanie.

Wadyum wynosi 25 złr.

Resztę warunków ułatwiających i wyciąg tabularny można w tutejszej registraturze przejrzeć.

C. k. sąd powiatowy.

Starasól 18 października 1884.

L. 13915. (8153 1—3)

C. k. sąd powiatowy w Bochni zawiadamia, iż celem zaspokojenia sumy pożyczkowej 400 złr. a względnie nieopłaconych rat i reszty kapitału, odbędzie się na rzecz galicyjskiego zakładu kredytowego ziemskiego w Krakowie w tutejszym sądzie w 3 terminach, mianowicie dnia 9 lutego, 9 marca i 13 kwietnia 1885, każdym razem o godzinie 10 przed południem przymusowa licytacja realności dłużnika Józefa Siedlarza własnej, pod l. 27 w Kalanowie w powiecie bocheńskim położonej l. w. h. 27 objętej.

Cena wywołania wynosi 900 złr.

Wyciąg hipoteczny i resztę warunków licytacyjnych mogą być w tus. registraturze przejrzane.

Bochnia 30 listopada 1884.

L. 22390. (8122 1—3)

Dnia 4 lutego i 9 marca 1885 o godz. 10 rano odbędzie się w tutejszym sądzie przymusowa publiczna sprzedaż 30 pre. udziału w szybach Nr. 2832, 2834, 2843 i 15 pre. udziału w szybach Nr. 2840 i 2841 w Rolniem potoku ad Mraźnica położonych ciała tabularnego niestanowiących, w sprawie Mendla Samuelego przeciw Józefowi Wolfowi Zuckerberg pto 2900 złr. z pn.

Cena wywołania 30 pre. udziału w szybie Nr. 2832 wynosi 1200 złr., 30 pre. udziału w szybie Nr. 2834 i 2843 po 300 złr. 15 pre. udziału w szybie Nr. 2840 i 2841 po 30 złr., wadyum 10 pre. ceny wywołania.

Przy tych terminach udziały szybowe za lub wyżej ceny wywołania sprzedane będą.

Do ułożenia lepszych warunków wyznacza się termin na dzień 30 marca 1885 o godzinie 9 rano B. V.

Resztę warunków licytacyjnych, tudzież akt opisanie i ocenienie w tusądowej registraturze przejrzeć można.

Dla wierzycieli, którymby uchwały sądowe niniejszej sprawy egzekucyjnej dotyczące z jakiegobądź powodu doręczone być nie mogły, mianowanym został adwokat dr. Popławski kuratorem.

C. k. sąd powiatowy.

Drohobycz 25 października 1884.

L. 2621. (23 1—3)

W dniach 5 lutego, 5 marca i 9 kwietnia 1885, każdym razem o godzinie 10 rano

odbędzie się w tutejszym sądzie przymusowa sprzedaż w drodze przymusowej licytacji a gruntów pod l. k. 63¹/₄, 343, w Dolinie położonych, ciała tabularne stanowiących, własność Stanisława i Franciszki Topolskich będących, na ściągnięcie reszty wierzytelności zakładu kredytowego włościańskiego w likwidacji w kwocie 121 złr. 28 ct. z pn., ex majori 274 złr. 52 ct. pochodzącej pod warunkami w uchwale z dnia 18 lutego 1877 l. 10218 przyjętemi i ogłoszonem.

Cena szacunkowa i wywołania wynosi 600 złr., zakład 60 ct.

Na pierwszych dwóch terminach sprzedaż nastąpi tylko za lub wyżej ceny szacunkowej na trzecim zaś także niżej ceny takowej.

Resztę warunków można przejrzeć w tusądowej registraturze.

C. k. sąd powiatowy.

Dolina 30 listopada 1884.

L. 7061. (155 1—3)

C. k. sąd powiatowy w Jasle, celem ściągnięcia należności Leib Teitelbauma 118 złr. zpn. przeprowadzi publiczną przymusową sprzedaż połowy realności pod Nk. 134 w Kołaczycach spadkobierców Kazimierza Kaszyckiego i Waleryi Kaszyckiej w dniach 23 stycznia, 27 lutego, 27 marca 1885 każdorazowo o 11 godzinie z rana.

Cena szacunkowa 150 złr.; wadyum 15 złr. Akt zastawnego opisanie, oszacowania i warunki licytacyjne do przejrzania w registraturze.

Jasło, dnia 8 października 1884.

L. 10707. (156 1—3)

W sporze ustnym dra Jana Steca przeciwko spadkobiercom Fiszka vel Fiszla Welfelda o oddanie realności Nk. 258 w Jasle c. k. sąd powiatowy ustanawia dla Meilecha, Sendera, Hersza i Estry Welfeld kuratora ad actum w osobie dra. Wiediegera adw. w Jasle. Z miejsca pobytu niewiadomych dla których powyższego kuratora się ustanawia, wzywa się, aby przed dniem 27go stycznia 1885, jako terminem do wniesienia obrony wyznaczonym, podali sądowi innego pełnomocnika, lub ustanowionemu kuratorowi udzieliłi ze swej strony dowodów.

Jasło, dnia 19 listopada 1884.

L. 7243. (159 2—3)

C. k. sąd powiatowy w Zborowie podaje do publicznej wiadomości, że w celu zaspokojenia wierzytelności Jakóba Katza, odbędzie się w sądzie tutejszym w dniach 29 stycznia, 26 lutego i 26 września 1885 każdym razem o godz. 10 przed południem, publiczna przymusowa sprzedaż 4/172 części realności wyk. hipot. l. 749 gminy Zborów objętej, stanowiącej własność leżącej masy Dawida Salamona dw. im. Szwab z tem, że na pierwszych dwóch terminach realność ta za lub wyżej ceny szacunkowej, na trzecim zaś terminie także i poniżej ceny szacunkowej sprzedaną zostanie.

Cena szacunkowa 350 złr. a. w. Wadyum 35 złr. a. w.

Akt oszacowania i reszta warunków licytacyjnych, przejrzeć można w tusądowej registraturze.

Zborów, dnia 20 sierpnia 1884.

L. 46551. (7994 2—3)

C. k. sąd krajowy we Lwowie ogłasza, że w sali rozpraw tegoż sądu w celu zaspokojenia pretensyi wekslowej Salomona Johna w ilości 150 złr. z pn., odbędzie się dnia 4 lutego 1885 o godzinie 10 przed południem przymusowa licytacja do masy spadkowej Chai Berstein wedle Dom. 97, pag. 140, n. 13 haer., pag. 151, u. 24 haer. i pag. 100 n. 24 i 34 haer. należącej części realności pod l. 422²/₄ we Lwowie położonej, na którym terminie części realności tej za jakąkolwiek cenę, a nawet niżej ceny wywołania 2999 złr. 28 ct. sprzedane zostaną, że jako wadyum kwota 300 złr. złożoną być ma, akt oszacowania i warunki licytacyjnych w registraturze sądowej przejrzeć lub odpisać wolno, nareszcie, że dla nieobecnych wierzycieli, a mianowicie: a) spadkobierców Mojżesza Segel, jako to: Judy Segel i Hersza Segel, b) spadkobierców Jakóba Bersteina a mianowicie: Serl Binne Gruder, Sarę Silb-rfeld, Berischa czyli Berla Abrahama dw. im. Lufta, Sendera Lufta, Samuela Lufta, Sindla Lufta, Sime Goldstaub, Freide Auerbach i Taube Berstein, c) spadkobierców Lipy Berstein jako to: Binę Berstein, Markus Hersza Berstein, Feigę Rachel Berstein, d) Izaka Majera Berstein, e) Majera Herscha Bethover, f) Koppla Bardacha, g) Benjamina Landesberga, tudzież dla wszystkich tych, którzyby po wydaniu wyciągu tabularnego, to jest po dniu 8 lutego 1879 rzeczowe prawa na wspomnianych częściach realności nabyli, lub którymby uchwały sądowe niniejszej sprawy egzekucyjnej dotyczące z jakiegobądź powodu doręczone być nie mogły, adwokat dr. Raabe kuratorem, a jego zastępcą adw. dr. Stand mianowany został.

Lwów 29 listopada 1884.

L. 9142. (8170 2—3)

Gorlicki sąd powiatowy ogłasza niniejszem, że na zaspokojenie pretensyi Towarzystwa zaliczkowego w Gorlicach, w sumie 200 złr. z pn., odbędzie się w dniu 3 lutego, 5 marca i 10 kwietnia 1885, każdym razem o 10 rano, egzekucyjna sprzedaż realności pod l. k. 133 w Bartnem położonej, Hnata Borysiewicza własnej, stanowiącej ciała hipoteczne liczbą wykazu hipotecznego 13 objęte, ⁶/₁₄₄ części ciała hipotecznego wykazem hipotecznym l. 14 objętego i ²/₁₆ części ciała hipotecznego l. 14 objętego.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa w sumie 390 złr.

Wadyum wynosi 39 złr.

Resztę warunków licytacyjnych, protokół oszacowania i wyciągi hipoteczne sprzedać się mających realności przejrzeć można w registraturze pomienionego sądu. Ewentualnie do ułożenia lepszych warunków licytacyjnych wyznaczono termin na dniu 10 kwietnia 1884 o godz. 9 rano.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli hipotecznych ustanowiony jest dr. Józef Radomyski adw. w Gorlicach.

Gorlice 10 września 1884.

L. 5339. (94 2—3)

C. k. sąd powiatowy w Starejsoli wiadomo czyni, że w tymże sądzie odbędzie się przymusowa publiczna sprzedaż realności w Starejsoli położonej, wedle wykazu hip. l. 1229 dłużników Justyny, Tacynny, Maryi i Barbary Ropów własnej, na zaspokojenie pretensyi 59 złr., dnia 20 stycznia i 24 lutego 1885 każdym razem o godzinie 10 rano, li tylko za lub wyżej ceny szacunkowej 55 złr.!

Gdyby nikt ceny szacunkowej nie ofiarował, natenczas odbędzie się termin celem ułożenia ułatwiających warunków w dniu 18 marca 1884 o godzinie 10 rano, na który wzywa się wszystkich wierzycieli.

Wadyum 5 złr. 50 ct.

Reszta warunków licytacyjnych, wyciąg tabularny i akt oszacowania, można w tutejszej registraturze przejrzeć.

Wreszcie ustanawia się dla wierzycieli którzyby po wydaniu wyciągu tabularnego to jest po dniu 2 maja 1883 do tabuli weszli, kuratorem Jana Budzińskiego i tychże wierzycieli o rozpisanie niniejszej licytacji i ustanowieniu dla nich kuratora, niniejszem się zawiadamia.

C. k. sąd powiatowy.

Starasól 8 września 1884.

L. 6744. (122 2—3)

Dnia 19 stycznia, 20 lutego i 20 marca 1885, każdym razem o godz. 10 rano, odbędzie się w tutejszym sądzie publiczna przymusowa licytacja niatabularnej realności pod l. 331 w Wołoskiej wsi Mikołaja Iwasów własnej, na rzecz Małki Gzup pto 47 złr. 60 ct. z pn.

Cena wywołania 130 złr. Wadyum 10 pre.

Akt opisanie i oszacowanie realności i resztę warunków licytacyjnych przegładnąć można w sądzie.

Dla niewiadomych wierzycieli kurator Kajetan Winogrodzki w Wołoskiej wsi.

C. k. sąd powiatowy.

Bolechów 29 lipca 1884.

L. 12227. (8049 2—3)

Gorlicki sąd powiatowy ogłasza, że na zaspokojenie pretensyi kasy oszczędności miasta Jasła w sumie 300 złr. z pn., odbędzie się w dniu 3 lutego, 4 marca i 9 kwietnia 1885 egzekucyjna sprzedaż przez publiczną licytację gospodarstwa włościańskiego pod l. k. 61 w Dominikowicach położonego wykazem hip. l. 59 ksiąg gruntowych objętego; Wawrzyńca i Maryanny Hałgąsów własnego.

Cenę wywołania stanowi wartość z szacunku wypadła w sumie 1145 złr.

Wadyum wynosi 114 złr.

Resztę warunków licytacyjnych, akt oszacowania i wyciąg hipoteczny przejrzeć można w registraturze pomienionego sądu.

Ewentualnie do ułożenia lepszych warunków licytacyjnych wyznacza się termin na 9 kwietnia 1885 o godz. 9 rano.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli hipotecznych sprzedać się mającego gospodarstwa ustanowiono dra Józefa Radomyskiego adwokata w Gorlicach.

Gorlice 23 września 1884.

L. 8821. (85 2—3)

C. k. sąd powiatowy w Białej ogłasza, że przymusowa sprzedaż realności pod l. 308 w Lipniku położonej Anny Majerowej własności będącej rezolucją z dnia 25 czerwca 1884 l. 4709 celem zaspokojenia pretensyi Jana Urbanke w kwocie 1100 złr. rozpisaną, odbędzie się w dniu 30 stycznia 1885 o godzinie 10 z rana, pod warunkami w obwieszczeniu z powyższej daty objętemi z tą tylko zmianą, że realność ta także poniżej ceny szacunkowej sprzedaną będzie.

Biała 29 października 1884.

KAZIMIERZ LEWICKI
GŁÓWNY SKŁAD DLA GALICJI
 porcelany, szkła i towarów mieszanych
 we Lwowie, ul. Trybunalska l. 6.
 Założony w roku 1845.

Wypożyczanie naczyń stołowego
 z porcelany i szkła
 etażer i kieszów na owoce, oraz noży i widelców na uczy, bale i wieczorki.
 Podczas pobytu Najjaśniejszego Państwa we Lwowie, dostarczałem nakrycie stołowe równocześnie na obydwie bale.

Dr. Antoniego Bergera
 nowy poradnik w słabościach płciowych i skórnych (dla obojga płci). 3eie wydanie. Do nabycia u autora za 1 zlr., za zaliczką wraz z opak. 1 zlr. 20 ct. **Także leczenie listownie pod dyktando** oraz i leki.
 Ord. domowa od 3-5 po południu. Lwów ul. Karola Ludwika l. 7. (5 2-2)

Jabłka suszone bez dymu
 obierane, krajane - świeżego wyrobu - po 60 ct. kilo, w woreczkach 5 kilowych franco posyła
 H. H. w Pistyniu, poczta w miejscu. [30 3-10]

Nowo otworzona fabryka TUTEK cygaretowych
 Dyonizego Koźnierskiego we Lwowie,
 poleca swój wyrób z najlepszych francuskich papierków Cartouch Le Houblon, Mais i t. p. w różnych fasonach i po niskich cenach. Zamówienia wedle wzorów przyjmują się. **Skład przy placu Halickim l. 3.** (98 2-4)

Dra Jasińskiego PORADNIK W CHOROBY
 mówi o leczeniu zapalenia mózgu, zapalenia płuc, schniętienia rdzenia piersiowego, suchot, choroby Brighta, chorób niewieści, tyfusu, dyfterii, szkarlatyny, ospy, zółty, otyłości, i t. d.
 Do nabycia w księgarni p. Milikowskiego we Lwowie. Cena 1 zlr. z przesyłką pocztową 1 zlr. 5 ct. (6869 8-13)

2000 debów 150-letnich mamy na sprzedaż.
 Biuro wydawnicze J. Polišskiego, Lwów, ulica Karola Ludwika l. 5. - **Także największy kantor służbowy w Galicji.** (189)

Wylączny skład **Książ handlowych** i **Rejestrów gospodarczych**
SHYPARTH & DYDYNKI
 we Lwowie, przy placu Maryackim.

Teodor Stachewicz
 w STANISŁAWOWIE,
 poleca Wielebnemu duchowieństwu i Szanownej P. T. publiczności **swój nowo otworzony handel** paramentów, naczyń, obrazów i szat kościelnych i cerkiewnych.
Wielki wybór wyrobów szczerze-srebrnych i z ehłńskiego srebra mianowicie: łyżek, widelców noży stołowych i desertowych, cukierniczek, koszyków i zastaw stołowych na ciasta, owoce i cukry, serwisów do kawy, herbaty i śniadań, czarek na masło i sery, czajników, debanków na wino i piwo, koszyków na bilety, tac, lichtarzy, kandelabrow, lamp, tytonierek, tabakierek, pudełek na zapalaki i t. d. i t. d.
po najumiarkowańszych cenach.
 Na żądanie wysła się franco specjalne cenniki i kosztorysy. [6359 15-20]

Najnowsze utwory na rok 1885
F. Tymolskiego
 Gwiazda Nasza, Polonez 60 ct.
 Odbijanego, Mazury 64 ct.
 Dwa Hołuby, Dumka i kołomyjki 64 ct.
 Sobótki, kadryle 70 ct.
 Rozetka, polka francuska 45 ct.
 Do nabycia we wszystkich księgarniach i u kompozytora ulica Sykstuska, Nr. 13. (165 1-10)

Ważne dla Dam.
 Z powodu spóźnionego sezonu zimowego, znaczny zasób **prawdziwych paryskich KAPELUSZY DAMSKICH** najnowszego i najgustowniejszego fasonu, sprzedajemy po cenach zadziwiająco tanich.
 Żeż dama nie powinna przeto zaniedbać tak rzadko zdarzającej się sposobności, mieć elegancki, prawdziwy paryski kapelus, za bezcen. Każdy kapelus jest opatrzony firmą fabryczną. Za zaliczką lub przesyłką kwoty przesyłamy ładny kapelus aksamitny, lub filcowy, najnowszej formy i gustownie ubrany prawdziwymi strusiem i fantastycznymi piórami i t. d. **Ceny kapeluszy od 2 zł. 50 ct. do 15 zł.**
 Można także dostać kwiatów, wachlarzy i innych przyborów balowych. (43 2-3)
Grand Magasin de Modes
 w Krakowie
 l. ul. Grodzka nr. 7.

Wielki Skład powozów najnowszych fasonów
SCHUSTALA I SPKI
 e. k. nadwornej fabryki wraz z składem karantaszów, sah i używanych karet, landauerskich powozów pod znaym zarządem firmy
E. & J. Stromenger
 we Lwowie,
 ulica Karola Ludwika, lic. 5. (91-2)

Pracownia sukien damskich i ubiorów dzieciennych
 po cenach następujących:
 Suknia strojna 5 zlr.
 Mniej strojna 4 zlr.
 Zwykła ranna 3 zlr.
 Dziecinne sukienki od 1 zlr. do 3 zlr.
 Przyjmuje również sztuki do skrajania.
 Zamówienia na prowincję uskutecznia zaraz. Ulica **Ormiańska l. 25** i piętro.
Aniela Dziadoszy. (29 3-8)

Skład fabryczny farb, lakierów, pokostów, produktów chemicznych

Rzeźby i ornamenta z drzewa.
 Poleca i wykonuje wszelkie roboty tego zawodu
Tadeusz Sokulski
 Lwów, ul. Pańska 13 (kręcone słupy). (187 1-10)

Tadeusz Okórnicki
MAGAZYN porcelany i szkła
 we Lwowie, ul. Halicka l. 4
 poleca kompletne **serwisy stołowe** do herbaty i do uwywalni ze stolikami żelaznymi, w wielkim wyborze. w najnowszych fasonach i deseniach, a po rzeczywiste niskich cenach, posyłam na prowincję pocztą lub koleją, na żądanie mogą posłać wzory serwisów do wyboru, przy większym odbiorze nie liczę nie za opakowanie, a ręczę za możliwą szkodę w drodze. (7913 7-8)

handel materyałów Hübner i Hanke we Lwowie
 poleca **na sezon zimowy i do użycia domowego**
 Waleczki elastyczne i kit do zaopatrywania okien i drzwi
 Podeszwy korkowe, konopne i filcowa.
 Uniwersalne **smarowidło** nieprzemakal. do butów.
Smarowidło podszwaczonne.
 Tran rybi do skór.
 Oliwę do jedzenia, smarowania maszyn i do świecenia
Czernidło (szware) do butów.
Apreturę do konserwowania skóry.
 Lakier do busików czarny, złoty, mieniący się.
 Lakier politurowy i do zapuszczania podłóg.
 Masę woskową do zapuszczania podłóg.
 Wosk w osielałach i naturalny do nacierania podłóg.
 Szczotki do froterowania podłogi, do zamiatania, ręczne zamiataczki, do butów, sukien, szkieł lampowych, kobierców, włosów, zębów i ryłowa, do mycia podłogi i naczyń kuchennych.
 Trzepaczkę piórową, włosianą, i trzcinnową, do dywanów.
 Rógózki żelazne, słomiane, konopiane, z łyżką kokosową i manila, szczotki do przedpokoju.
 Młotki ryżowe do czyszczenia sukien i dywanów.
 Skórki irchowe do mycia powozów, mebli, obrazów, okien, luster, szkła, porcelany, naczyń metalowych i instrumentów.
Pomadę i proszek do czyszczenia wszelkich metali.
Szmirgel w proszku i papier szmirgl wy do czyszczenia noży.
Czernidło do czyszczenia kuchni i pieców żelaz.
Benzynę do wywabiania plam i prania rękawiczek
Gąbki do mycia, każdej wielkości.
Mydło i soda do prania, mydła i perfumerye.
Kroschmal pszenny, ryżowy i brylantowy.
Gumę arabską i boraks.
Farbki do bielizny, korzeń mydłany i Quilla.
Farby do farbowania materyi i jwabian.
Atrament do znszczenia bielizny i do pisania.
Płóca stalowa, rączki, otówki i linie.
Farbę do stampligij, w różnych kolorach.
Gumę arabską i karag. rozpuszczoną.
Kit do szkła i porcelany.
Lak do pieczętowania i smółki do butelek.
Szpagat, sznury do rolet i wieszania bielizny.
Knotki do lamp nocnych.
Zapalaki szwedzkie, salonowe i woskowe.
Steczki woskowe i świeczki na drzewko.
Trociezki, papier i kadzidło królewskie.

Sznurówki francuskie białe i popielate po 4 zlr., czarne 4 zlr. 6.
Sznurówki francuskie („leinture“) popielate po 2 zlr. 40 ct.
 poleca w wielkim wyborze
Magazyn MARKIEWICZA
 we Lwowie, plac Maryacki l. 10. (947 13 2)

Przyrządy do malowania i rysowania
 Farby tuszowe, akwarelowe w guziczkach i laseczk. akwarelowe w tubkach i muszelkach.
 do malowania porcelany.
 olejne w tubkach, do robót artystycznych.
 Środki do retuszowania.
 Oleje i werniksy do robót artystycznych.
 Piótno malarskie, stalugi, pendzle, palety i wszelkie inne przybory do malowania i rysowania.
Artykuły piwniczne
 Korki do butelek i kapsle.
 Smółka do lakowania butelek.
 Maszynki do korkowania i do mycia flaszek.
 Korkeciagi rozmaite.
 Pipy do beczek.
 Kiszki gumowe do ściągania wina.
 Karug rybi i gelatynę do klarowania wina.
 Wszystko po najniższych cenach. (6295 23-2)
 Cenniki specjalne na żądanie gratis i franco.
 Przy zamówieniach za zaliczką uprasza się o przysłanie pewnej kwoty, która przy najmniej wystarczyła na opłacenie tam i napowrót kosztów pocztowych w razie niedobrania przesyłki.
 Z początkiem roku 1885 we własnym domu, Rynek l. 38.

Antoni Halski
 Lwów plac Halicki l. l.
 poleca swój główny skład
 Rzędem żelaznych z paskami na przódzie po 1 zlr. 50 centów.
 „ żelaznych Halifaks po 2 zlr. 20 centów.
 „ żelaznych „ doskonałych po 3 zlr.
 „ żelaznych „ polerowanych po 4 zlr.
 „ żelaznych „ dziecinnych z rowkami 2 zlr. 60 centów.
 „ żelaznych Armin najnowsze po 4 zlr.
 (8131 7-18)

Pracownia sukien damskich
 poleca się Szanownej P. T. Publiczności z wyrobem wszelkich w zakres krawiecczynny damskiej wchodzących artykułów:
Suknia pojedyncza . . . od 3 zlr.
Suknia strojna . . . od 4 zlr.
 Wszelkie zamówienia na prowincję przy nadesłaniu stanika na miarę, wykonuje w oznaczonym czasie podług najwielszych żurnali
Ludmiła Pizuńska
 przy ul. Krakowskiej l. 1 na 1 piętrze (róg od Rynku)